

Załącznik nr 1
do Zarządzenia nr 39/2018
Wójta Gminy Lipnik
z dnia 25 czerwca 2018 r.

Projekt

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Lipnik na lata 2018-2023

Lipnik 2018 r.

Zamawiający:

Gmina Lipnik

Lipnik 20, 27-540 Lipnik
tel. 158691410, fax. 158691419
www.lipnik.pl e- mail: ug@lipnik.pl

Wykonawca:

GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Ul. Targowa 18, 25-520 Kielce
IV piętro, pokoje 409a, 410/410a
Tel. fax. 41 343 01 23
e-mail: biuro@graczkowskidotacje.pl
www.graczkowskidotacje.pl

<i>Opracowanie: mgr Justyna Graczkowska</i>	
---	--

Spis treści

2. Odniesienie do dokumentów strategicznych.....	6
2. 1. Dokumenty europejskie	6
2.2. Dokumenty krajowe.....	7
2.3. Dokumenty regionalne.....	9
2.4. Dokumenty lokalne.....	11
3. Ogólna charakterystyka gminy	12
3.1 Dane demograficzne	14
3.2 Sytuacja gospodarcza.....	16
3.3 Infrastruktura techniczna i mieszkalnictwo.....	18
3.4 Bezrobocie.....	19
3.5 Instytucje kultury na terenie Gminy	21
3.6 Edukacja na terenie gminy	24
4. Opis i diagnoza stanu istniejącego	25
4.1 Uczniowie.....	26
4.2 Kadra oświatowa	32
4.3 Baza lokalowa	34
4.4 Efektywność nauczania.....	39
4.5 Finansowanie oświaty.....	43
4.6 Podsumowanie diagnozy.....	46
5. Potrzeby lokalnego rynku pracy i oczekiwań pracodawców	47
6. Analiza SWOT.....	49
7. Definicja potrzeb w zakresie kierunków rozwoju szkół.....	52
8. Cele Planu	55
8.1 Cel strategiczny	55
8.2 Cele główne	55
8.3 Cele szczegółowe.....	57
9. Kierunki działań	58
10. Monitoring i ewaluacja.....	61
11. Oddziaływanie na środowisko planu oraz działań w nim przewidzianych	62
Spis tabel.....	64
Spis wykresów.....	65

1. Wstęp

Wśród licznych przedsięwzięć polityki społecznej państwa oświata pozostaje jednym z jej kluczowych zadań. Współczesna polityka oświatowa oznacza działania państwa w dziedzinie szkolnictwa i wychowania, realizowanie celów kształcenia oraz podstawy materialno-technicznej funkcjonowania przyjętego systemu oświatowego jak i zarządzanie instytucjami zajmującymi się tą dziedziną. Współczesna rzeczywistość wiąże również polską oświatę z zadaniami wynikającymi z pozostawania Polski w strukturach europejskich. Na systemach edukacyjnych wymusza to doskonalenie systemu edukacji w zakresie metod i treści nauczania i uczenia się. W efekcie tych procesów dostosowawczych i koniecznych zmian, systemy edukacji winny odpowiadać potrzebom rynku pracy i zmieniającym się wymaganiom społeczeństwa. Polski system oświatowy pozostaje więc w stanie ciągłej reformy. Ponadto szkoła jako żywy organizm zmienia się w sposób ciągły, każdego dnia, na wielu płaszczyznach związanych z bazą, kadrami i organizacją pracy. W świetle powyższych informacji zasadne pozostaje tworzenie wizji polityki oświatowej przez samorządy lokalne, zawierające opis i kierunki działań na rzecz optymalizacji i rozwoju tej dziedziny społecznej rzeczywistości.

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Lipnik w na lata 2018 -2023 stanowi ogólny program rozwoju oświaty ukierunkowany na wykorzystanie potencjału intelektualnego i materialnego szkół oraz innych zasobów, które mogą przyczynić się do optymalizacji szkolnictwa na terenie gminy.

Prowadzenie oświaty jest jednym z priorytetowych zadań realizowanych przez gminę, jako jednostkę samorządu terytorialnego, a sama edukacja jest jednym z najważniejszych obszarów życia społecznego. Obowiązkowym zadaniem własnym gminy jest zakładanie i prowadzenie publicznych przedszkoli i szkół podstawowych oraz gimnazjów. Gmina jako organ prowadzący ma obowiązek między innymi:

1. zapewnić właściwe warunki działalności edukacyjnej, wychowawczej i opiekuńczej placówek oświatowych;
2. wykonywać remonty oraz zadania inwestycyjne;
3. wyposażać placówki w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji programów nauczania i innych zadań strategicznych.
4. zapewnić obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną.

Celem Kompleksowego Planu Rozwoju Szkół w Gminie Lipnik na lata 2018 -2023 jest wypracowanie głównych kierunków rozwoju oświaty

Dokument opiera się na następujących aktach prawnych:

1. Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o Samorządzie Gminnym
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. poz. 2203).
4. Ustawa Karta Nauczyciela z dnia 26 stycznia 1982 r. z późniejszymi zmianami.
5. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej.
6. Strategia Rozwoju Gminy Lipnik na lata 2015 -2022.
7. Program Rewitalizacji Gminy Lipnik na lata 2017-2023

2. Odniesienie do dokumentów strategicznych

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Lipnik na lata 2018-2023 jest dokumentem który wpisuje się w cele dokumentów zarówno na szczeblu krajowym jak i europejskim. Dokument jest również spójny i wpisuje się w dokumenty wewnętrzne szkół znajdujących się na terenie Gminy Lipnik. Wzajemna komplementarność Kompleksowego Plan Rozwoju Szkół w Gminie Lipnik z innymi dokumentami strategicznymi lokalnymi regionalnym, krajowym oraz europejskim ma podnieść efektywność podejmowanych w jego ramach działań, a dodatkowo podnosi znacznie jego ogólną wartość oraz prawdopodobieństwo realizacji.

2. 1. Dokumenty europejskie

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Lipnik na lata 2018-2023 jest spójny z następującymi międzynarodowymi dokumentami strategicznymi:

Komunikat Komisji Europa 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Strategiczne ramy europejskiej współpracy w zakresie edukacji i szkolenia – ET2020

Wymienione powyżej dokumenty zawierają wskazania dla krajowego systemu oświaty, który powinien uwzględniać cele i wyzwania rozwojowe przyjęte w Unii Europejskiej. Zakładają one m.in.:

- ułatwienie dostępu do edukacji wszystkim i na każdym etapie życia,
- dążenie do stałego podnoszenia kompetencji i kwalifikacji,
- cyfryzację oświaty,
- ułatwienie młodzieży wejścia na rynek pracy,
- zwiększenie mobilności młodzieży.

2.2. Dokumenty krajowe

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Lipnik na lata 2018-2023 jest spójny i wpisuje się w dokumenty o znaczeniu krajowym. Do najważniejszych polskich dokumentów zawierających rekomendacje dotyczące kierunków rozwoju edukacji w skali kraju należą:

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

SRKL jest jedną z dziewięciu strategii sektorowych stanowiących „inne strategie rozwoju” w rozumieniu ustawy dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.), realizujących średnio i długookresową strategię rozwoju kraju. Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Lipnik na lata 2018-2023 wpisuje się i jest zgodny z celem głównym SRKL którym jest **rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia** oraz z celem szczegółowym nr 5

Poza celem głównym w SRKL wyznaczono pięć celów szczegółowych:

1. wzrost zatrudnienia;
2. wydłużenie aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych;
3. poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym;
4. poprawa zdrowia obywateli oraz podniesienie efektywności opieki zdrowotnej;
5. **podniesienie poziomu kompetencji i kwalifikacji obywateli.**

Cel ten będzie realizowany poprzez następujące kierunki interwencji:

- Poprawa dostępności i jakości wczesnej edukacji, w szczególności na terenach wiejskich oraz zorientowanie jej na wspieranie, a nie zastępowanie rodziców.
- Szersze otwarcie szkół na współpracę z rodzicami i otoczeniem społecznym, zapewnianie w szkołach zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego otoczenia. Rozwijanie dodatkowych zajęć edukacyjnych uzupełniających edukację szkolną, rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów oraz wspomagających rodziców w wychowaniu.
- Poprawa jakości kształcenia i szkolenia na wszystkich poziomach oraz rozwój kreatywności i innowacyjności osób uczących się (indywidualizowanie

i odschematyzowanie kształcenia w szkołach, placówkach oświatowych i uczelniach, ukierunkowanie kształcenia i szkolenia na zdobywanie kompetencji kluczowych i umiejętności współpracy).

Realizacja celu głównego oraz celów szczegółowych SRKL odbywać się będzie poprzez działania podejmowane na różnych etapach życia: od wczesnego dzieciństwa, poprzez edukację szkolną, edukację na poziomie wyższym, okres aktywności zawodowej i rodzicielstwa, do starości.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020

Definicja kapitału społecznego zawarta w Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego określa go, jako wynikającą z zaufania oraz obowiązujących norm i wzorów postępowania, zdolność obywateli do mobilizacji i łączenia zasobów, która sprzyja kreatywności oraz wzmacnia wolę współpracy i porozumienia w osiągnięciu wspólnych celów. Stanowi to rekomendację dla edukacji, w której za szczególnie istotne uważa się:

- upowszechnianie na wszystkich poziomach metod nauczania promujących budowanie postaw współpracy, kreatywności i komunikacji,
- rozwój kompetencji obywatelskich, medialnych i kulturowych,
- edukację poza formalną i uczenie się przez całe życie.

Realizacja tych priorytetów jest możliwa dzięki kształceniu i doskonaleniu nauczycieli w zakresie rozwijania kompetencji społecznych wśród uczniów i studentów oraz współpracy z instytucjami nauki, kultury i partnerami społecznymi.

2.3. Dokumenty regionalne

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Lipnik na lata 2018-2023 jest spójny i wpisuje się w dokumenty o znaczeniu regionalnym.

Aktualizacja Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020

Misją Strategii jest: pragmatyczne dążenie do najpełniejszego i innowacyjnego wykorzystania przewag i szans, odwrócenia niekorzystnych tendencji demograficznych oraz podniesienia jakości życia mieszkańców przy jednoczesnej dbałości o stan środowiska. Konkretyzacja powyższej misji Strategii odbywa się na drodze realizacji następujących sześciu celów strategicznych:

1. Koncentracja na poprawie infrastruktury regionalnej.
2. Koncentracja na kluczowych gałęziach i branżach dla rozwoju gospodarczego regionu.
3. **Koncentracja na budowie kapitału ludzkiego i bazy dla innowacyjnej gospodarki.**
4. Koncentracja na zwiększeniu roli ośrodków miejskich w stymulowaniu rozwoju gospodarczego regionu.
5. Koncentracja na rozwoju obszarów wiejskich.
6. Koncentracja na ekologicznych aspektach rozwoju regionu.

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Lipnik na lata 2018-2023 jest zgodny z celem strategicznym nr 3 cel szczegółowy 3.1 Sprzyjanie kumulowaniu kapitału ludzkiego czyli zdrowi, kreatywni i wykształceni ludzie jako podstawa myślenia o pomyślnej przyszłości.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020

Dokument jest zgodny m.in. z Priorytet inwestycyjny 10i ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i poza formalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia.

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie liczby miejsc wychowania przedszkolnego.

Cel szczegółowy 2: Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów (w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) na każdym etapie edukacji ogólnej, w tym podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej, w kontekście potrzeb rynku pracy.

Strategia Rozwoju powiatu Opatowskiego

Plan jest zgodny z celem 3 Dostosowanie warunków i kierunków kształcenia do potrzeb rynku poprzez:

- opracowanie strategii rozwoju szkolnictwa średniego w powiecie
- monitorowanie potrzeb edukacyjnych i dostosowanie kierunków kształcenia m.in. poprzez intensyfikację kontaktów szkół z lokalnymi zakładami pracy i biurem pracy
- sukcesywna restrukturyzacja i modernizacja bazy dydaktycznej i urbanistycznej szkół
- wykorzystanie istniejącej bazy i kadry dla potrzeb szkoleniowych działań powiatu

2.4. Dokumenty lokalne

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Lipnik na lata 2018-2023 jest spójny i wpisuje się w dokumenty o znaczeniu lokalnym. Głównym dokumentem strategicznym gminy jest Strategia Rozwoju Gminy Lipnik na lata 2015 -2022.

Strategia Rozwoju Gminy Lipnik na lata 2015 -2022.

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Lipnik na lata 2018-2023 wpisuje się w CEL STRATEGICZNY II Pobudzenie aktywności mieszkańców i wykorzystanie posiadanych zasobów kulturowych i przyrodniczych do rozwoju gminy i partnerskiej współpracy. Cel operacyjny II. 1 Poprawa wizerunku gminy poprzez edukację mieszkańców prowadząca do większej aktywności i włączenie w promocje posiadanych walorów.

Działanie II.1.8 Organizowanie kursów językowych komputerowych i innych dla różnych grup wiekowych.

Program Rewitalizacji Gminy Lipnik na lata 2018-2023

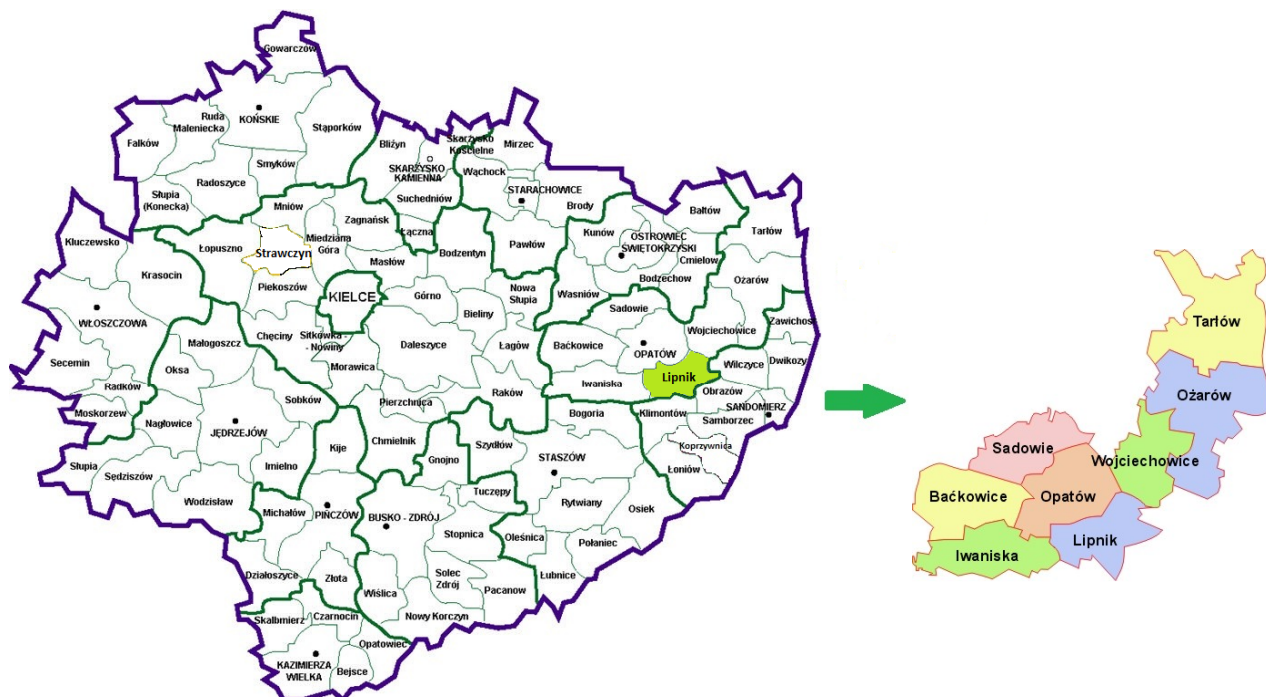
Plan jest zgodny z Cel główny nr 1- Redukcja patologii społecznych i zjawiska wykluczenia społecznego na terenach kryzysowych. Cel szczegółowy 3 Zaadaptowanie obiektów publicznych na cele: społeczne, kulturalne i gospodarcze.

3. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Lipnik jest położona we wschodniej części województwa świętokrzyskiego i przynależy terytorialnie do powiatu opatowskiego. Nazwa Lipnik pojawiła się po raz pierwszy w 1449 roku i pochodzi prawdopodobnie od słowa „Lipniok” – czyli las lipowy. Gmina zajmuje powierzchnię 81,7 km², co stanowi 8,96% powierzchni powiatu opatowskiego. Stolica gminy znajduje się w odległości dwudziestu kilometrów od Sandomierza, dziesięciu od Opatowa i dwudziestu siedmiu od Ostrowca Świętokrzyskiego. Na terenie gminy znajduje się 22 sołectwa a jej sąsiedztwo stanowią następujące jednostki samorządu tego samego rodzaju: Iwaniska, Klimontów, Obrazów, Opatów, Wilczyce, Wojciechowice. W latach 1975-98 gmina Lipnik wchodziła w skład województwa tarnobrzeskiego. Sam Lipnik jako miejscowość opisywany był już w XV wieku. Jan Długosz w swoim spisie „Liber Liber beneficiorum dioecesis Cracoviensis” wzmiankuje, że miejscowość posiadała jeden folwark, sześć łąnów kmiecych, karczmę i dwóch ogrodników. Główną atrakcją turystyczną i jednocześnie najbardziej wartościowym zabytkiem Lipnika jest klasycystyczny dworek wzniesiony w drugiej połowie XIX wieku przez sędziego Konstantego Łaskiego.

Mapa 1 Lokalizacja Gminy Lipnik na tle województwa świętokrzyskiego i powiatu opatowskiego

Źródło: Opracowanie własne

Walory naturalne, w szczególności zabytki kultury materialnej: założenie pałacowo - parkowe we Włostowie, zbór ariański w Ublinku sprawiają, że teren gminy jest dość atrakcyjny krajobrazowo. Z uwagi na dość niewielkie powierzchnie lasów i pełnione przez nie funkcje oraz zróżnicowane rzeźby terenu ruch turystyczny jest utrudniony. Spacerowanie możliwe są jedynie po istniejących drogach. Główna rzeka przepływająca przez Lipnik to Opatówka. Na terenie gminy jest wiele źródeł. Dużym bogactwem gminy są pokłady kamienia, który można wykorzystywać w budownictwie drogowym i budowlanym. Występuje we Włostowie, Swojkowie, Leszczkowie, Ublinku, Żurawnikach, Słabuszewicach i Międzygórzu. Gmina charakteryzuje się niską lesistością ok. 4% powierzchni.

3.1 Dane demograficzne

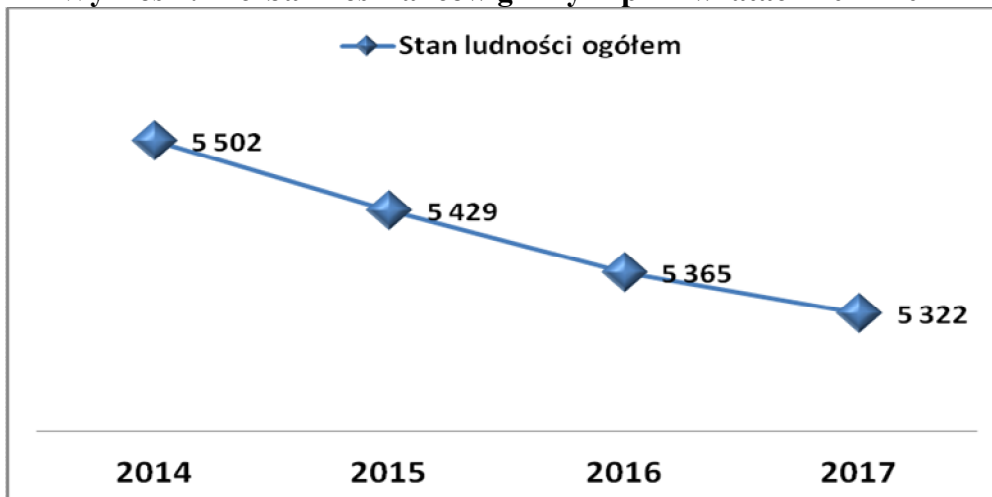
Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w Kielcach na dzień 31.12.2017r. gminę zamieszkiwało **5 322 osób** i było to o **180 osób mniej** niż w roku 2014. Średnia gęstość zaludnienia gminy wynosi 65,7 osób/km². Niepokojącym zjawiskiem jest występujący od kilku lat ujemny przyrost naturalny. Największą część społeczeństwa gminy **65,14%** stanowi ludność w wieku produkcyjnym tj. w wieku zdolności do pracy. Wiek emerytalny osiągnęło **21,36%** mieszkańców gminy. Z roku na rok maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w roku 2017 było zaledwie to **13,10%** ogółu ludności, co świadczy o starzejącym się społeczeństwie. Poniższy tabela oraz wykres obrazują strukturę ludności gminy Lipnik w latach 2014-2017.

Tabela 1 Struktura ludności gminy Lipnik w latach 2014-2017

Struktura ludności	2014	2015	2016	2017
Stan ludności ogółem	5 502	5 429	5 365	5 322
Kobiety	2 769	2 723	2 693	2 660
Mężczyźni	2 733	2 706	2 672	2 662
Urodzenia żywe ogółem	55	39	48	48
Zgony ogółem	72	87	62	77
Przyrost naturalny	-17	-48	-14	-29
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	767	751	728	697
Kobiety	1 635	1 601	1 567	1 565
Mężczyźni	2 005	1 972	1 942	1 923
Ludność w wieku poprodukcyjnym Kobiety	756	756	768	761
Ludność w wieku poprodukcyjnym Mężczyźni	339	349	360	376

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego w Kielcach.

Wykres 1: Liczba mieszkańców gminy Lipnik w latach 2014-2017

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego w Kielcach.

Wskaźnik obciążenia demograficznego

Analiza wskaźnika obciążenia demograficznego, tj. liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (powyżej 59/64 roku życia) na 100 osób w wieku produkcyjnym, potwierdza tendencję stałego wzrostu ludności w wieku emerytalnym. Poniżej przedstawiono tabelę obrazującą zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2014-2017.

Tabela 2: Zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2014-2017

GMINA LIPNIK	2014	2015	2016	2017
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	58,2	58,7	60,0	60,2
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	117,7	122,2	127,7	131,9
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	31,5	32,3	33,6	34,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego w Kielcach

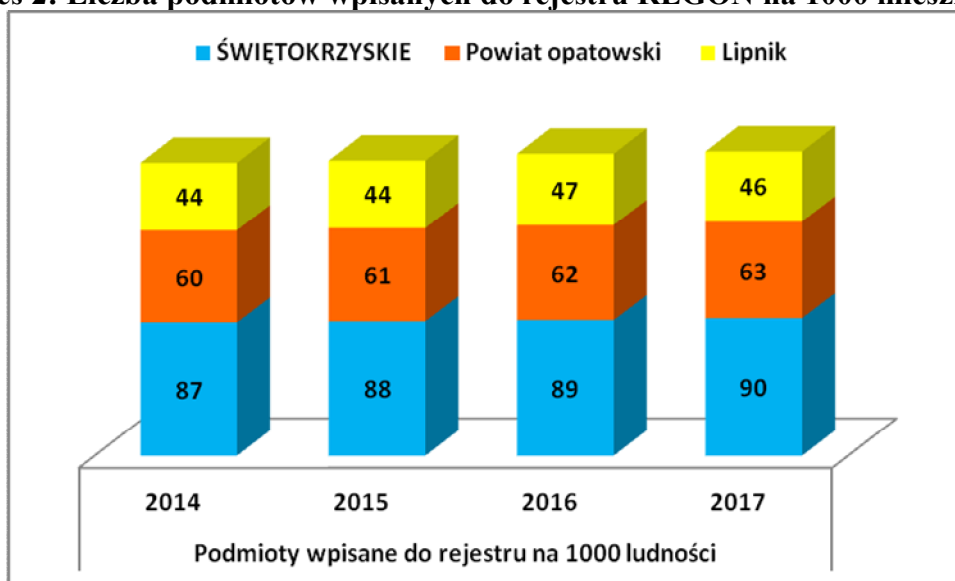
Na koniec 2017 r. w Gminie Lipnik wskaźnik obciążenia demograficznego osiągnął wartość **34,2** i był niższy w porównaniu ze wskaźnikiem dla powiatu opatowskiego 35,9 oraz niższy niż w porównaniu ze wskaźnikiem dla województwa, który wynosił **36,6**; Świadczy to o tym, że społeczeństwo Gminy Lipnik się starzeje.

3.2 Sytuacja gospodarcza

Podstawowymi branżami na terenie gminy Lipnik są: rolnictwo (W gminie Lipnik dominującą formą działalności zarobkowej jest gospodarka rolna, sprzyjają temu dobre gleby oraz korzystne warunki klimatyczne (dobre nasłonecznienie, łagodna rzeźba terenu). W strukturze zasiewów dominują zboża- pszenica. W niewielu miejscowościach lokują się rośliny okopowe i warzywa (burak cukrowy, kukurydza). Część gospodarstw zajmuje się uprawą sadowniczą jabłek i wiśni. Na terenie gminy znajduje się kulka gospodarstw ekologicznych. Bariery utrudniającą rozwój rolnictwa jest między innymi rozdrobnienie gospodarstw oraz brak większych zakładów przetwórstwa rolno- spożywczego. Pozostałymi branżami są budownictwo, handel i usługi. Jak widać na poniższym wykresie liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy ustabilizowała się i nie ulega na przestrzeni ostatnich lat znaczącym wahaniom. Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców dla gminy Lipnik jest niższa niż dla województwa oraz powiatu.

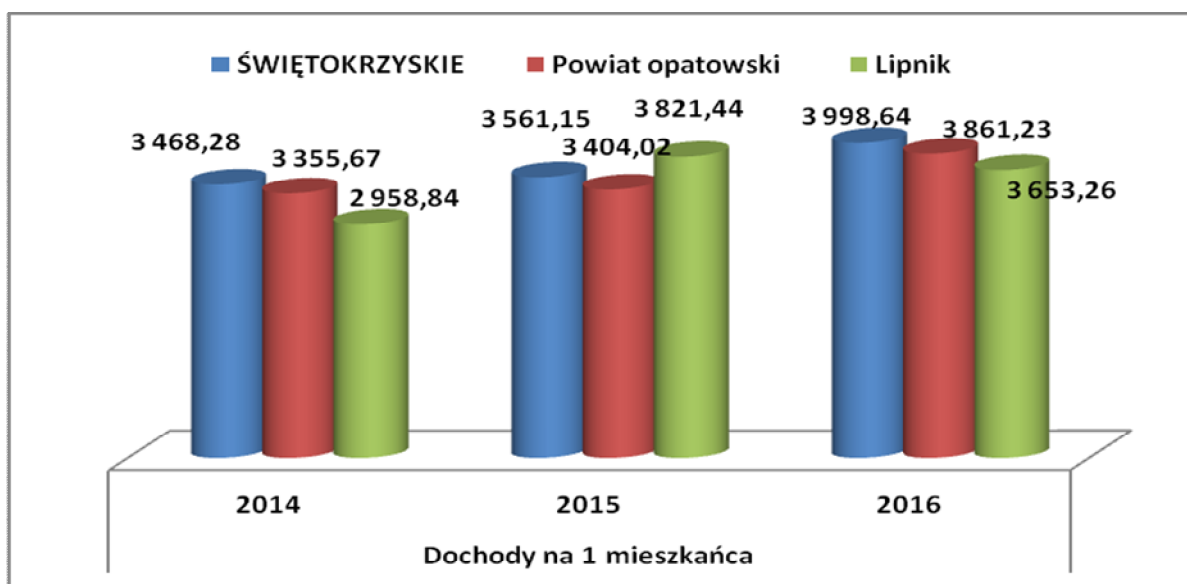
Wykres 2: Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego w Kielcach.

W ostatnich latach możemy zauważyć wahania dochodu na 1 mieszkańca, co obrazuje poniższy wykres. W roku 2015 nastąpił znaczny wzrost dochodu na jednego mieszkańca był wyższy niż dochody w powiecie i w województwie. W 2016 r. sytuacja uległa zmianie. Dochód ogółem na 1 mieszkańca w gminie Lipnik był niższy niż w Województwie (3 998,64 zł), oraz niższy niż w powiecie (3 861,23 zł).

Wykres 3: Dochód gminy Lipnik w przeliczeniu na 1 mieszkańca

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego w Kielcach

Turystyka w województwie świętokrzyskim

Mimo dużego potencjału Gmina nie posiada dobrze rozwiniętej infrastruktury turystycznej. W gminie Lipnik znajduje się 32 km szlaków turystycznych. Większość obszaru powiatu gminy doskonale nadaje się do uprawiania turystyki tak pieszej, jak i rowerowej.

Do najciekawszych – z historycznego punktu widzenia miejscowości gminy należą:

- Międzygórz z ruinami zamku z XVI wieku, który wzniesiony jest na płaskowyżu o stromych zboczach wrzynających się w dolinę Opatówki
- Włostów z zespołem pałacowym (dziś ruiny) rodziny Karskich z XIX wieku wraz z kilkunastohektarowym parkiem krajobrazowym i alejami dojazdowymi. Warty obejrzenia jest również wczesnogotycki kościół z XIII wieku p.w. Św. Jana Chrzciciela. Na jego południowej ścianie kościoła umieszczono zegar słoneczny z XVIII wieku.
- Ublinek, ruiny dawnego zboru ariańskiego z XVI wieku.
- Malice – znajduje się pomnik prof. Józefa Mikulskiego Pomorskiego – twórcy SGGW w Warszawie, dzieła rzeźbiarza Gustawa Hadyny.

Na terenie gminy znajdują się jeden punkt gastronomiczny „Makowe pole” we Włostowie.

3.3 Infrastruktura techniczna i mieszkalnictwo

Wśród zasobów technicznych każdego samorządu wymienić można m.in. infrastrukturę drogową, wodociągową, sanitarną, gazową, zaopatrzenia w ciepło czy energię elektryczną. Przez teren gminy Lipnik przebiegają drogi o różnym zasięgu administracyjnym (od dróg krajowych - do gminnych).

Wskaźnik skanalizowania na terenie gminy Lipnik wynosi 35% natomiast długość sieci kanalizacyjnej wynosi 49,8 km. Na terenie gminy przyłączonych jest 510 budynków a ilość zbiorników bezodpływowych kształtuje się na poziomie 396 sztuk. W ciągu roku odprowadzanych jest 40m³/mieszk. Na terenie gminy Lipnik z 22 sołectw tylko 5 sołectw jest skanalizowane, są to: Kurów, Gołębiów, Lipnik, Włostów oraz częściowo Leszczków.

Gmina posiada dwie oczyszczalnie ścieków: biologiczna zlokalizowana na terenie Włostowa oraz z podwyższonym usuwaniem miogenów w Lipniku. Niektóre gospodarstwa posiadają przydomowe oczyszczalnie ścieków, na terenie gminy nie ma wysypisk śmieci. Odpady z gminy wywożone są do Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Janczycach.

Zaopatrzenie w energię zapewniają dwie linie elektroenergetyczne NN 400 kV Połaniec – Ostrowiec Świętokrzyski i WN110kV Opatów -Klimontów. Natomiast dostępność do sieci gazowej posiada 6 sołectw takich jak: Gołębiów, Kurów, Leszczków, Lipnik, Usarzów oraz Włostów. Na do terenie gminy znajdują się również urządzenia pozyskiwania odnawialnych źródeł energii (budynki użyteczności publicznej tj. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Lipniku Szkoła podstawowa we Włostowie Gminny Ośrodek Kultury we Włostowie, Ośrodek zdrowia w Malicach Kościelnych, Ośrodek zdrowia we Włostowie Na terenie gminy zapewnione są usługi GSM wszystkich krajowych operatorów.

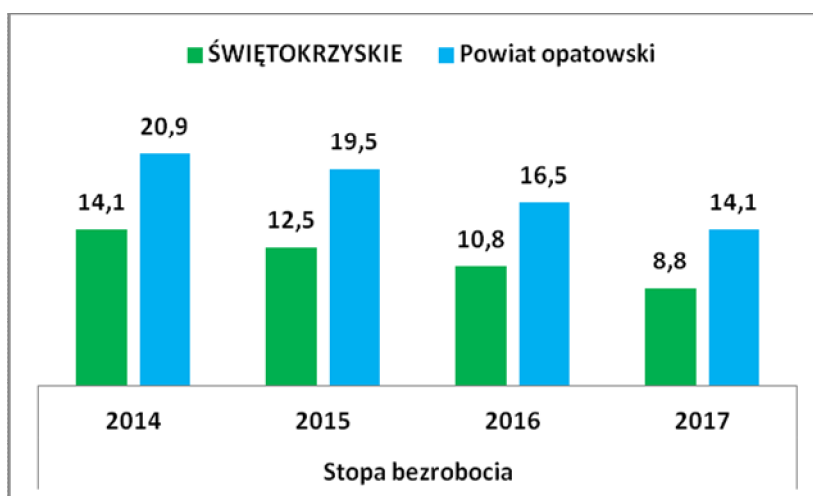

3.4 Bezrobocie

Pojęcie „bezrobotnego” oznacza ogólnie osobę niezatrudnioną, nieprowadzącą działalności gospodarczej i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia (w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy).

Stopa bezrobocia w powiecie opatowskim na koniec grudnia 2017 r. wynosiła 14,1 % i była jedną z wyższych w województwie. W ostatnich latach obserwujemy stopniowy spadek stopy bezrobocia na terenie powiatu.

Wykres 4: Stopa bezrobocia w powiecie opatowskim w latach 2014-2017

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Główny Urząd Statystyczny

Według danych na dzień 31.12.2016 r. w PUP w Opatowie było zarejestrowanych 482 osób bezrobotnych z terenu Gminy Lipnik. Tak jak w poprzednich latach ok 24% (116 osób) to osoby po 50 roku życia.

Tabela 3: Liczba osób bezrobotnych na terenie gminy Lipnik w latach 2014-2017

Podział	2014	2015	2016	2017
Kobiety	257	257	222	171
Mężczyźni	326	282	260	203
do 25 roku życia	123	117	90	49
powyżej 50 roku życia	120	120	116	90
długotrwale bezrobotni	433	391	329	246
razem	583	539	482	374

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Opatowie.

Negatywne zjawiska społeczne na terenie gminy

Analizując problemy społeczne wzięto pod uwagę przede wszystkim dane z Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Powiatowego Urzędu Pracy nt. bezrobocia rejestrowanego w poszczególnych sołectwach. Poniższa tabela prezentuje ogólną liczbę rodzin i osób korzystających z pomocy GOPS w latach 2015-2017.

Tabela 4 Liczba rodzin i osób korzystających z Pomocy Społecznej w latach 2015-2017

Wyszczególnienie	2015		2016		2017	
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
Bezrobocie	122	121	97	287	81	228
Ubóstwo	112	115	99	269	79	201
Niepelnosprawność	106	106	75	163	65	133
Długotrwała lub ciężka choroba	87	88	59	138	47	99
Przemoc	1	1	1	5	0	0
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w tym: rodziny niepełne, rodziny wielodzietne	52	19	9	27	7	19
Trudności po opuszczeniu zakładów karnych	1	1	1	1	0	0
Alkoholizm	9	8	10	20	5	9
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0
Zdarzenia losowe	2	2	1	5	0	0

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipniku

Z danych GOPS wynika iż najwięcej osób korzystało z pomocy społecznej z powodu bezrobocia (228) i ubóstwa (201). W 2017 r. liczba osób korzystających z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku 2016.

3.5 Instytucje kultury na terenie Gminy

Na terenie Gminy potrzeby kulturalne mieszkańców zaspokajają Gminny Ośrodek Kultury we Włostowie oraz filia Centrum Kształcenia w Lipnik. Ośrodki te stwarzają możliwość aktywnego spędzania wolnego czasu i samorealizacji w różnych dziedzinach sztuki i edukacji kulturalnej, takich jak: plastyka, taniec, muzyka i fotografia. Proponuje zajęcia artystyczne i hobbystyczne, koncerty, spektakle, wycieczki, imprezy plenerowe. Ponadto wspiera inicjatywy kulturalno-społeczne na terenie Gminy, współpracując ze stowarzyszeniami i społecznością lokalną. Kwalifikacje pracowników oraz instruktorów zapewniają wysoki poziom organizowanych wydarzeń kulturalnych i zajęć artystycznych. Różnorodna działalność programowa sprawia, że GOK spełniając funkcje edukacyjne i animując życie kulturalne społeczności lokalnej, oddziałuje na mieszkańców całej Gminy.

Zajęcia w Gminnym Ośrodku Kultury we Włostowie

- zajęcia muzyczne (nauka gry na akordeonie, gitarze, pianinie)
- zajęcia plastyczne
- fitness
- organizacja imprez okolicznościowych
- organizacja imprez plenerowych (Biesiada świętojańska)

Zajęcia w Centrum Kształcenia w Lipniku

- zajęcia muzyczne (nauka gry na pianinie, gitarze, nauka śpiewu)
- zajęcia plastyczne
- zajęcia z j. angielskiego,
- fitness,
- organizacja imprez okolicznościowych (np. dzień dziecka)
- organizacja imprez plenerowych (majówki, dożynki)

Organizacje pozarządowe

Na terenie Gminy Lipnik zarejestrowanych jest 23 organizacje pozarządowych.

Liczba organizacja pozarządowych: 23

Liczba sołectwa: 22

Średnia dla sołectwa: 1

Żadna organizacja pozarządowa nie jest zarejestrowana na terenie sołectw: Adamów, Grocholice, Kaczyce, Malice Kościelne, Międzygórz, Studzianki, Swojków, Ublinek, Zachoinie, Żurawniki. Najwięcej organizacji jest w Lipniku i Leszczkowie (4 organizacje). Oczywiście część organizacji pozarządowych swym zasięgiem obejmuje teren całej gminy.

Tabela 5: Wykaz organizacji pozarządowych na terenie Gminy Lipnik

Stowarzyszenia ludowe i organizacje	
1.	GMINNY ZWIĄZEK ROLNIKÓW, KÓLEK I ORGANIZACJI ROLNICZYCH W LIPNIKU
2.	KÓŁKO ROLNICZE W SŁABUSZEWICACH
3.	KÓŁKO ROLNICZE LESZCZKOWIE
4.	KÓŁKO ROLNICZE w LIPNIKU
5.	STOWARZYSZENIE KULTURALNO-OŚWIATOWE W LIPNIKU
6.	STOWARZYSZENIE „GOLEBIÓW I PRZYJACIELE”
7.	STOWARZYSZENIE RAZEM DLA LESZCZKOWA
8.	LUDOWY ZESPÓŁ SPORTOWY CUKROWNIK
9.	STOWARZYSZENIE NASZ WŁOSTÓW
10.	STOWARZYSZENIE NASZA PRZESZŁOŚĆ I PRZYSZŁOŚĆ W DOLINIE OPATÓWKI
11.	STOWARZYSZENIE ”JESTEŚMY DLA WAS”
Ochotnicza Straż Pożarna	
12.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W MALŻYNIU
13.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W SŁOPTOWIE
14.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W MĘCZENNICACH
15.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W KUROWIE
16.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W USARZOWIE
17.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W LESZCZKOWIE
18.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W SŁABUSZEWICACH
19.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W LIPNIKU
20.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W STERNALICACH
21.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA WE WŁOSTOWIE
22.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W ŁOWNICY
23.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W GOLEBIOWIE

Gminna Biblioteka Publiczna

Biblioteka posiadała na koniec 31.12.2015r. 28231 woluminów. Czytelników ogółem w roku 2015 było 788 w tym najwięcej osób w przedziale wiekowym 25-44 lat (200 osób) a najmniej w wieku 1-5 lat(21 osób). Biblioteka posiada filie we Włostowie. Biblioteka organizuje również szereg spotkań tematycznych tj. Pan Andersen opowiada, dzień głośnego czytania, czy wizyty przedszkolaków.

3.6 Edukacja na terenie gminy

Na terenie gminy Lipnik znajdują się 2 placówki oświatowe, jedno przedszkole. Stan techniczny budynków oświatowych oraz wyposażenie są niezadawalające. Wybrane dane na temat placówek oświatowych znajdujących się na terenie gminy znajdują się w tabelach poniżej.

Tabela 6: Wykaz szkół /przedszkoli oraz liczba uczniów/dzieci w poszczególnych szkołach na terenie Gminy Lipnik

Lp	Placówka	Liczba dzieci
1	Zespół Szkolno – Przedszkolny w Lipniku	351
2	Szkoła Podstawowa im. Romana Kosęły we Włostowie	183
Razem		534

Źródło: Urząd Gminy Lipnik 2018

Na terenie Gminy jest jedno niepubliczne przedszkole prowadzone przez Stowarzyszenie, do którego uczęszcza 18 dzieci (w tym 4 z poza terenu Gminy Lipnik)

Podstawowa charakterystyka Gminy Lipnik na tle województwa i powiatu opatowskiego pozwalająca ocenić iż jej potencjał społeczny i ekonomiczny przedstawia się następująco:

- Gmina zajmuje 2 miejsce wśród gmin powiatu opatowskiego pod względem ludności.
- Gmina notuje od kilku lat ujemny przyrost naturalny .
- Gmina zajmuje 5 miejsce (na 8 gmin) w powiecie i 56 w województwie, jeśli chodzi o dochód własny gminy na 1 mieszkańca
- Zajmuje 4 miejsce w powiecie pod względem zwodociągowania 4 pod względem skanalizowania, 4 pod względem zgazociągowania.
- Na terenie gminy jest mało zarejestrowanych podmiotów w rejestrze REGON 7 miejsce w powiecie (na 8 gmin) (92 miejsce w województwie).
- Niezadawalający stan techniczny obiektów edukacyjnych oraz stan wyposażenia.
- Gmina jest miejscem atrakcyjnym turystycznie.

4. Opis i diagnoza stanu istniejącego

Na terenie gminy Lipnik w chwili obecnej funkcjonują następujące placówki oświatowe:

Przedszkola:

1. Przedszkole Samorządowe w Lipniku

Szkoły Podstawowe:

1. Szkoła Podstawowa w Lipniku
2. Szkoła Podstawowa im. Romana Koseły we Włostowie

Gmina Lipnik jest organem prowadzącym dla dwóch placówek oświatowych:

1. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Lipniku skład którego wchodzi:
 - Szkoła Podstawowa im.prof. Józefa Mikułowskiego - Pomorskiego w Lipniku
 - Przedszkole Samorządowe w Lipniku
2. Szkoła Podstawowa im. Romana Koseły we Włostowie

Na terenie Gminy jest jedno niepubliczne przedszkole prowadzone przez Stowarzyszenie, do którego uczęszcza 18 dzieci (w tym 4 z poza terenu Gminy Lipnik).

4.1 Uczniowie

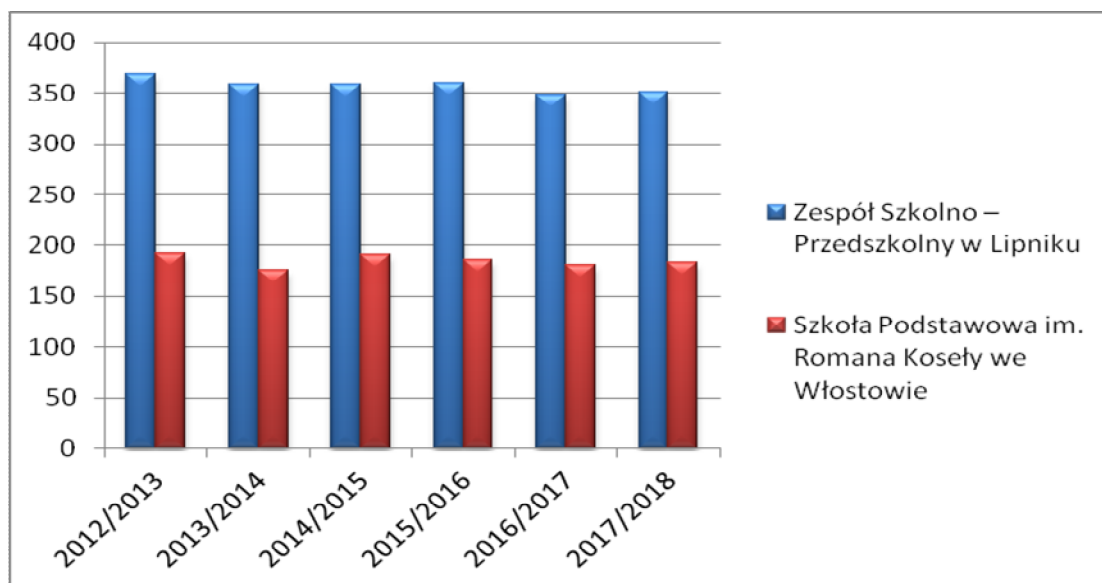
Łącznie do wszystkich przedszkoli i szkół prowadzonych przez Gminę Lipnik w roku szkolnym 2016/2017 uczęszczało **529 dzieci i młodzieży**. W roku szkolnym 2017/2018 wynika iż liczba uczniów wzrosła o **5 osób**. W ostatnich latach możemy zaobserwować stopniowy niewielki spadek liczby dzieci uczęszczających do placówek na terenie gminy. Względem roku szkolnego 2012/2013 spadek ten wynosił **27 uczniów**. Jest to spowodowane m.in. coraz mniejszą ilością urodzeń oraz wyjazdem w gminy ludzi młodych. Poniższa tabela oraz wykres przedstawiają liczbę uczniów uczęszczającą do poszczególnych placówek na terenie Gminy Lipnik.

Tabela 7: Liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Lipnik w podziale na szkoły w latach 2012-2018

Placówka	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Zespół Szkolno – Przedszkolny w Lipniku	369	359	358	360	349	351
Szkoła Podstawowa im. Romana Koseły we Włostowie	192	175	191	186	180	183
Razem	561	534	549	546	529	534

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Lipnik

Wykres nr 1: Liczba dzieci i uczniów we wszystkich placówkach na terenie Gminy Lipnik

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Lipnik

Analizując powyższy wykres oraz tabelę należy stwierdzić iż spadek liczby uczniów/dzieci uczęszczających do placówek na terenie gminy jest niewielki.

Analiza danych demograficznych pokazuje iż w ostatnich latach liczba urodzeń na terenie gminy ma charakter zmienny. W 2017 roku według danych Urzędu Gminy przyszło na świat 44 dzieci. W chwili obecnej żadna z placówek na terenie gminy nie jest przeznaczona do likwidacji.

Tabela 8 Liczba urodzeń wraz z podziałem na obwody szkolne

Rok urodzenia	Obwód Szkoły w Lipniku	Obwód Szkoły we Włostowie	razem
2011	33	14	47
2012	31	23	54
2013	28	15	43
2014	38	17	55
2015	23	16	39
2016	29	25	54
2017	35	9	44

Źródło: Urząd Gminy w Lipniku

Wsparcie ucznia zdolnego oraz z deficytami

Wspieranie uczniów z trudnościami w nauce oraz uczniów zdolnych jest istotnym elementem kształcenia w szkołach z terenu Gminy Lipnik. Uczniowie z trudnościami edukacyjnymi z terenu gminy są wspierani m.in. poprzez pomoc psychologiczno-pedagogiczną polegającą na:

- diagnozowaniu środowiska ucznia,
- rozpoznawaniu potencjalnych możliwości psychofizycznych i edukacyjnych oraz indywidualnych potrzeb ucznia i umożliwieniu ich zaspokojenia,
- rozpoznawaniu trudności w nauce i niepowodzeń szkolnych.

Dzieci i młodzież z terenu gminy posiadająca orzeczenia o niepełnosprawności wydane przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną ma możliwość edukacji w placówkach Gminy Lipnik. Rodzaj orzeczonej niepełnosprawności i liczbę dzieci i młodzieży uczęszczającą do placówek edukacyjnych prezentuje poniższa tabela.

Tabela 9: Liczba dzieci i młodzieży z orzeczeniem o niepełnosprawności

Szkoła Podstawowa we Włostowie				
Rodzaj niepełnosprawności	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Uczniowie niepełnosprawni ogółem	3	4	5	8
W tym słabo słyszące	-	-	-	-
z niepełnosprawnością ruchową	1	1	1	2
z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	-	-	-	3
z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym	-	-	-	-
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	-	-	-	-
z niepełno sprawnością sprzężoną	2	3	4	3
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Lipniku				
Rodzaj niepełnosprawności	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Uczniowie niepełnosprawni ogółem	3	2	2	2
W tym słabo słyszące	-	-	-	-
z niepełnosprawnością ruchową	1	-	-	-
z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	1	1	1	1
z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym	-	-	-	-
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	-	-	-	-
z niepełno sprawnością sprzężoną	1	1	1	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Lipniku

Odrębnym systemem edukacji objęte są dzieci i młodzież, co do których orzeczono potrzebę nauczania indywidualnego.

Tabela 9: Liczba dzieci i młodzieży objęta nauczaniem indywidualnym

Lp	Placówka	Liczba uczniów objęta nauczaniem indywidualnym przez cały rok szkolny				Liczba uczniów objęta nauczaniem indywidualnym przez czas określony			
		2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
1	Szkoła Podstawowa im. Romana Kosęły we Włostowie	2	3	4	3	-	-	1	-
2	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Lipniku	0	0	0	0	0	0	0	0
	RAZEM	2	3	4	3	-	-	1	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Danych Urzędu Gminy w Lipniku

Uczniowie zdolni z terenu gminy są wpierani na każdym etapie kształcenia m.in. poprzez:

- dostosowanie metody i formy pracy do potrzeb, predyspozycji i uzdolnień;
- motywację do udziału w olimpiadach, kursach, turniejach, warsztatach, obozach naukowych, projektach i programach przeznaczonych dla uczniów zdolnych, w tym stypendialnych i grantowych;
- wskazywanie kierunków rozwoju, współpracuj z innymi podmiotami i osobami, m.in. z rodzicami i instytucjami.

Tabela 11: Olimpijczycy z terenu Gminy Lipnik rok szkolny 2017/2018

Szkoła	Olimpijczycy Np. 1 osoba (język polski)	Stypendium naukowe
Zespół Szkolno – Przedszkolny w Lipniku	1 osoba (biologia) - finalista	_____
Szkoła Podstawowa im. Romana Kosęły we Włostowie	Rok 2016/2017 - udział uczennicy w finale wojewódzkim konkursu kuratorskiego z chemii dla uczniów gimnazjum	_____

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Szkół

Dożywianie dzieci

Państwowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” nakłada na gminę obowiązek dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym, zwłaszcza jeżeli chodzi o osoby z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich. W tych placówkach, w których funkcjonują stołówki, dzieci i uczniowie objęci są programem dożywiania. Znacząca liczba wydawanych posiłków jest opłacana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipniku. W ostatnim roku liczba dzieci które, otrzymują posiłek w placówkach szkolnych zmniejszyła się 3 osoby.

Tabela 10: Liczba uczniów dożywianych w szkole z terenu Gminy Lipnik

Szkoła	Liczba uczniów i dzieci dożywianych w szkołach		
	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Zespół Szkolno – Przedszkolny w Lipniku	80	54	50
Szkoła Podstawowa im. Romana Kosęły we Włostowie	25	25	22
Razem	105	79	72

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka pomocy Społecznej w Lipniku

Uczniom pochodzącym z rodzin mających trudną sytuację materialną wypłacane są stypendia socjalne. W roku szkolnym 2017/2018 zasiłki szkolne otrzymało **39 uczniów**. Należy zaznaczyć, że liczba osób ubiegających się o zasiłki szkolne nieco zmalała względem roku szkolnego 2016/2017. Uczniowie nie korzystają z zasiłków losowych.

Tabela 11: Liczba wypłacanych zasiłków szkolnych w latach szkolnych 1015/2016 - 2017/2018

Szkoła	Stypendia			Zasiłki losowe		
	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Zespół Szkolno – Przedszkolny w Lipniku	62	38	31	0	0	0
Szkoła Podstawowa im. Romana Koseły we Włostowie	22	14	8	0	0	0
Razem	84	52	39	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminny ośrodek Pomocy Społecznej w Lipniku

Dowóz ucznia do miejsca edukacji

Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty Gmina zapewnia uczniom bezpłatny dowóz do szkoły, jeżeli ich droga z domu do szkoły przekracza określone przepisami kilometry. W roku szkolnym 2017/2018 do szkół na terenie Gminy Lipnik dowożonych było 191 dzieci i młodzieży (o 14 mniej niż w poprzednim roku). W trakcie przewozu dzieci mają zapewnioną wykwalifikowaną opiekę.

Tabela 12: Liczba uczniów i dzieci dowożonych do szkoły w roku szkolnym 2014/2015 - 2017/2018

Szkoła	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Zespół Szkolno – Przedszkolny w Lipniku	234	216	173	162
Szkoła Podstawowa im. Romana Koseły we Włostowie	39	41	32	29
Razem	273	257	205	191

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Lipnik

Wnioski:

1. Liczba uczniów w szkołach podstawowych uległa zwiększeniu,
2. W ostatnim latach zmniejsza się liczba dzieci objętych stypendiami szkolnymi.
3. Gmina systematycznie wspiera uczniów mających trudną sytuację materialną.
4. Placówki na terenie gminy zapewniają edukację uczniom z orzeczeniami o niepełnosprawności oraz nauczanie indywidualne.
5. W ostatnim roku spadła liczba dzieci dożywianych na terenie gminy.
6. We wszystkich szkołach na terenie gminy istnieje potrzeba wsparcia ucznia zdolnego poprzez dodatkowe zajęcia rozwijające, wyjazdy edukacyjne, warsztaty pozaszkolne (np. wyjazdowe).
7. We wszystkich placówkach istnieje potrzeba wsparcia ucznia z trudnościami w nauce w tym ucznia z niepełnosprawnościami.
8. W placówkach przedszkolnych istnieje potrzeba wprowadzenia dodatkowych zajęć.

4.2 Kadra oświatowa

Kadra oświaty to kluczowy element zasobów kapitału intelektualnego gminy Lipnik. To jedna z grup, która będzie w istotnym stopniu decydowała o rozwoju gminy. W placówkach prowadzonych przez gminę w roku szkolnym 2017/2018 było zatrudnionych **54 pracowników pedagogicznych**.

Stopień awansu zawodowego nauczycieli w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Lipnik:

- kontraktowy – 7osób
- mianowany - 11 osób
- dyplomowanych – 35 osób.

Nauczyciele z terenu gminy Lipnik ciągle podnoszą swoje umiejętności i kwalifikacje, jednak nadal istnieje duża potrzeba wsparcia ich w tym zakresie. Przede wszystkim należy przeszkolić nauczycieli pod kątem wykorzystania w systemie edukacji technologii informacyjno-komunikacyjnej. Należy również podnieść kompetencje w zakresie posługiwania się językami obcymi. Poniższe tabele przedstawiają dane na temat kwalifikacji zawodowych kadry oświatowej oraz stanu zatrudnienia w poszczególnych placówkach w latach 2017-2018

Tabela 13 Kwalifikacje kadry pedagogicznej w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Lipnik

Placówka	Kwalifikacje nauczycieli				Stopień awansu zawodowego			
	Stopień nauk. doktora magistra z przygotowaniem pedagogicznym	Tytuł licencjata z przygotowaniem pedagogicznym	Dyplom ukończ. kol. nauczycielskiego, kol. jęz.	Pozostałe kwalifikujące	Stażysta	kontraktowy	mianowany	dyplomowany
Zespół Szkolno – Przedszkolny w Lipniku	34	-	-	-	1	3	8	22
Szkoła Podstawowa im. Romana Kosęły we Włostowie	18	2	-	-	-	4	3	13
razem	52	2	0	0	1	7	11	35

Źródło: Urząd Gminy Lipnik

Wnioski:

1. 96,29% zatrudnionych nauczycieli posiada wykształcenie wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym.
2. Stopień nauczyciela dyplomowanego posiada ok. 65% zatrudnionych nauczycieli.
3. Należy wzmocnić umiejętności posługiwania się i wykorzystania w procesie kształcenia technologii TIK.
4. Należy rozwijać/wzmacniać wśród nauczycieli umiejętności posługiwania się językami obcymi.
5. Należy wspierać rozwój formalny oraz poza formalny kadry pedagogicznej.

4.3 Baza lokalowa

Przedszkola, szkoły dysponują budynkami o różnym wieku, wszystkie użytkowane przez placówki oświatowe budynki wymagają przeprowadzenia podstawowych prac modernizacyjnych. W ostatnich latach dzięki unijnym funduszom dokonano termomodernizacji budynków oświatowych oraz realizowano szereg projektów, które wpłynęły na zwiększenie oraz unowocześnienie bazy dydaktycznej. Nadal jednak baza lokalowa oraz wyposażenie placówek wymaga znacznych nakładów.

Charakterystyka bazy poszczególnych szkół

Stan bazy dydaktycznej szkół oraz przedszkoli na terenie gminy należy określić jako zadowalający. Nie oznacza to jednak, że w najbliższych latach baza ta nie będzie rozbudowywana i doposażona. Aby uczniowie szkół oraz przedszkoli z terenu gminy mieli zapewniony równy start istnieje potrzeba ciągłego doposażenia oraz unowocześnienia bazy dydaktycznej. Placówki przedszkolne należy doposażyć oraz wzbogacić ofertę edukacyjną o dodatkowe zajęcia/ wyjazdy. Poniżej przedstawiamy tabele przedstawiające szczegółowe dane na temat zaplecza jakim dysponują poszczególne placówki oraz potrzeby z jakimi się borykają.

Tabela 14: Stan bazy- Zespół Szkolno – Przedszkolny w Lipniku

Liczba sal lekcyjnych	17
Wyposażenie sali komputerowej	24 stanowiska komputerowe dla uczniów + 1 dla nauczyciela, rozwijany ekran i projektor, drukarka wydruk czarny
Wyposażenie sali gimnastycznej	Drabinki, 4 kosze, 2 bramki, materace, skrzynie, zestaw do gry w piłkę siatkową, kozioł, odskocznia
Sala multimedialna	Brak
Stolówka	1
Biblioteka	1
Sala gimnastyczna	1
Boisko	1
Jaki sprzęt wyposażenie jest potrzebny? Co należałoby w najbliższym czasie zakupić	Nowe zestawy komputerowe dla uczniów i nauczyciela (komputer, monitor, klawiatura, myszka, słuchawki, mikrofon), drukarka kolorowa laserowa, tablica interaktywna i projektor

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ZSP Lipnik

POTRZEBY

Szkoła posiada stary sprzęt komputerowy, który wymaga natychmiastowego odnowienia. Nowoczesny sprzęt multimedialny, komputerowy jest niezbędny. Komputery w szkole przydają się nie tylko na lekcjach informatyki. Wykorzystywane są one również poza zajęciami. Dzięki komputerom można zorganizować ciekawe lekcje z zastosowaniem nauczania przez Internet. E-learning jest dziś nie tylko modny, ale również wygodny, zwłaszcza przy dużej ilości uczniów. Tego typu platformy pozwalają na efektywną i ciekawą naukę. Można zorganizować młodym ludziom interesujące lekcje języków obcych czy każdego innego przedmiotu z zastosowaniem nowoczesnych narzędzi e-learning. Do szkoły w Lipniku istnieje potrzeba zakupu m.in.: tablic interaktywnych, komputerów, drukarek laserowych, projektora, słuchawek, myszek komputerowych. Część pomocy dydaktycznych, na których pracują nauczyciele jest zniszczona i należałoby je wymienić.

Tabela 15: Stan bazy- Szkoła Podstawowa im. Romana Kosęły we Włostowie

Liczba sal lekcyjnych	12
Wyposażenie sali komputerowej	10 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu (sprzęt komputerowy z pracowni EFS z lat 2004 i 2007)
Wyposażenie sali gimnastycznej	Podstawowe: koziół, skrzynia, kosze do koszykówki, bramki, siatka do siatkówki, piłki, materace,
Sala multimedialna	brak
Stółwka	Jest - dysponuje 36 miejscami siedzącymi
Biblioteka	W niewielkim stopniu zmodernizowana, zakupiono 2 nowe regały, wymaga doposażenia,
Sala gimnastyczna	Jest sala o powierzchni 275 m ² , wymaga modernizacji i remontu - malowanie ścian, cyklinowanie i lakierowanie parkietu, malowanie linii
Boisko	Przyszkolne boisko trawiaste wielofunkcyjne, brak bieżni, skoczni w dal
Jaki sprzęt wyposażenie jest potrzebny? Co należałoby w najbliższym czasie zakupić	<ul style="list-style-type: none"> – Konieczna jest modernizacja pracowni komputerowej - zakup nowego sprzętu komputerowego, – Zakup wyposażenia pracowni językowej, przedmiotowych, – Doposażenie w sprzęt sportowy i modernizacja sali gimnastycznej , boiska przyszkolnego,

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych SP we Włostowie

POTRZEBY

W placówce należy zmodernizować sale komputerową (zakup nowego sprzętu znacznie ułatwi i uatrakcyjni prace). Do placówki należy zakupić wyposażenie Sali językowej oraz sal przedmiotowych. m.in. tablicę interaktywną, magnetofony, które umożliwią wprowadzenie nowych ciekawych form nauki. Komputer jest nowoczesnym narzędziem edukacyjnym o szerokich możliwościach zastosowań. Doposażenia w sprzęt sportowy wymaga również sala gimnastyczna, modernizacja sali gimnastycznej, boiska przyszkolnego.

STAN TECHNICZNY PLACÓWEK

Zespół Szkolno – Przedszkolny w Lipniku

Budynek jest w ogólnym stanie technicznym dobrym, po termomodernizacji. Prac remontowych wymaga sala gimnastyczna: cyklizowanie i malowanie parkietu i ścian, wymiana obudowy grzejników.

Szkoła Podstawowa im. Romana Koselw we Włostowie

W Szkole Podstawowej we Włostowie pilnego remontu wymagają:

- wykonanie posadzek w salach znajdujących się na 1 piętrze (wzmocnienie stropów między parterem a 1 piętrem, wylewki, wykładzina termoutwardzalna),
- remont tynków ściennych w pomieszczeniach szkolnych,
- wymiana instalacji elektrycznej w szkole,
- remont węzła sanitarnego,
- modernizacja szatni szkolnych,
- sala gimnastyczna (malowanie ścian, cyklizowanie, lakierowanie, malowanie linii).

Gmina systematycznie przeprowadzała w placówkach bieżące remonty zapewniając w ten sposób podstawowe warunki do ich funkcjonowania oraz w miarę możliwości doposaża szkoły. Poniższa tabela przedstawia wykaz projektów dotyczących edukacji zrealizowanych na terenie gminy Lipnik na przestrzeni kilku ostatnich lat.

Tabela 16: Wykaz projektów realizowanych na terenie Gminy Lipnik z obszaru edukacji

L.p.	Beneficjent/ Nazwa projektu	Okres realizacji	Wartość projektów	Najważniejsze osiągnięte rezultaty
1	EFS Pracownia komputerowa	2007	40774,00	Uczniowie nabywają umiejętność posługiwania się komputerem,
2	Projekt edukacyjny "Wiem, umiem potrafię"	2009	18900,00	Rozwijanie zainteresowań uczniów na zajęciach dodatkowych
3	Program integracji społecznej "Projekt teatralny i sportowy"	2009	43805,00	Rozwój zainteresowań uczniów, szerszy dostęp do kultury
4	"Radosna szkoła"	2010/2011	141337,00	Utworzenie placu zabaw i miejsca zabaw dla dzieci
5	"Świętokrzyski Program Wspierania Rozwoju Obszarów Wiejskich"	2011	18857,00	Zakup tablicy Interaktywnej
6	Plac zabaw	2011	232 319,99	Powstało miejsce rekreacji i zabawy, z którego uczniowie chętnie korzystają na przerwach i w oczekiwaniu na odwóz.
7	Indywidualizacja procesu nauczania i wych. Uczniów w klasach I – III szkoły podstawowej	2011 - 2012	50 318,00	Rozwój indywidualnych uzdolnień uczniów poprzez dodatkowe zajęcia np. taneczne czy sportowe (wyjazdy na basen).
8	Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów	2012 - 2013	Plan – 968 083,00, Wykonanie – 867 496	Zakup pomocy naukowych, doposażenie szkoły w sprzęt multimedialny, zwiększenie zajęć pozalekcyjnych, uatrakcyjnienie zajęć poprzez wycieczki edukacyjne, poprawienie wyników nauczania.
9	Projekt EFS "Praca u podstaw - wyrównywanie szans edukacyjnych"	2012/2013	108865,00	Rozwój zainteresowań uczniów, szerszy dostęp do kultury, rozwój kompetencji kluczowych Zakup tablicy interaktywnej,
10	"Indywidualizacja nauczania i wychowania klas I - III w Gminie Lipnik"	2013	30000,00	Rozwój zainteresowań uczniów, rozwój kompetencji kluczowych, Wyrównywanie szans uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych
11	"Termomodernizacja budynku szkoły w Lipniku i we Włostowie"	2014/2015	Lipnik 3395135,30 Włostów, 2457794,53	Modernizacja elewacji i dachu szkoły - termoizolacja, modernizacja systemu ogrzewania, wymiana okien na sali gimnastycznej,

12	Programy wspierające czytelnictwo wśród młodzieży	2016 i 2017	Ok. 6000,00	Doposażenie księgozbioru biblioteki
13	"Aktywna tablica"	2017	35 680,00	Zakup tablic interaktywnych z projektorami dla 2 szkół

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Lipnik

Wnioski:

1. Gmina systematycznie przeprowadzała w placówkach bieżące remonty zapewniając w ten sposób podstawowe warunki do ich funkcjonowania.
2. Sprzęt komputerowy oraz multimedialny znajdujący się we wszystkich placówkach jest stary i należy go niezwłocznie wymienić.
3. Ze względu na zły stan techniczny komputerów oraz sprzętu multimedialnego technologia TIK do nauczania w szkołach wykorzystywana jest w ograniczonym zakresie.
4. W Szkole Podstawowej we Włostowie oraz w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Lipniku należy zakupić wyposażenia pracowni językowej, oraz przedmiotowych. Doposażyć w sprzęt sportowy.
5. W Szkole Podstawowej we Włostowie modernizacji należy poddać salę gimnastyczną, boisko przyszkolne.
6. W Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Lipniku należy wykonać boisko wielofunkcyjne.

4.4 Efektywność nauczania

Procesy edukacji ulegają ciągłym zmianom, co wymusza wprowadzanie reform, modyfikację metod uczenia się – nauczania, określania wskaźników efektywności, prowadzenia pomiarów. Proces dydaktyczny jest procesem dynamicznym. Zmianom podlegają warunki, w których przebiega. Jednym z zasadniczych elementów oceny jakości kształcenia jest jego efektywność. Efektywność kształcenia to stopień realizacji założonych celów dydaktycznych. Jednym ze wskaźników efektywności nauczania są wyniki egzaminów zewnętrznych.

Od kwietnia 2002 roku przeprowadzany był powszechny sprawdzian dla uczniów kończących szóstą klasę szkoły podstawowej. Jego celem było sprawdzenie opanowania umiejętności niezbędnych na wyższym etapie kształcenia. Wyniki sprawdzianu pozwalały na pełniejsze diagnozowanie osiągnięć uczniów. W związku z reformą edukacji decyzją Ministerstwa Edukacji Narodowej sprawdzian dla 6-klasistów został zlikwidowany od roku szkolnego 2016/2017.

Od roku szkolnego 2011/2012 egzamin gimnazjalny jest przeprowadzany na nowych zasadach: Część **humanistyczna** składa się z zadań z zakresu: języka polskiego oraz zadań z zakresu: historii i wiedzy o społeczeństwie. Część **matematyczno-przyrodnicza** składa się z zadań z zakresu: matematyki oraz zadań z zakresu: przedmiotów przyrodniczych: biologii, chemii, fizyki i geografii. W części dotyczącej **języka obcego nowożytnego** gimnazjalista dokonuje wyboru jednego języka, którego uczył się w gimnazjum jako przedmiotu obowiązkowego.

Egzamin gimnazjalny w 2017 roku, podobnie jak w latach ubiegłych składał się z trzech części. W części humanistycznej gimnazjaliści rozwiązywali odrębne zestawy zadań z języka polskiego oraz historii i wiedzy o społeczeństwie, a w części matematyczno-przyrodniczej – odrębne zestawy zadań z matematyki oraz przedmiotów przyrodniczych: biologii, chemii, fizyki i geografii. W trzeciej części egzaminu uczniowie rozwiązywali zestawy zadań z języka obcego nowożytnego albo tylko na poziomie podstawowym, albo na poziomie podstawowym i rozszerzonym.

Tabela 17: Wyniki szkół gimnazjalnych ze sprawdzianu przeprowadzonego w roku szkolnym 2016/2017 na terenie gminy Lipnik

Szkoła	Egzamin	W szkole		Gminie	Powiecie	Województwie	Kraju
		Liczba zdających	Wyniki egzaminów w % punktów				
Gimnazjum w Zespole Szkół we Włostowie	Język polski	18	69	66	67	69	69
	Historia i WOS	18	52	50	56	58	59
	Matematyka	18	43	44	45	45	47
	Przedmioty przyrodnicze	18	50	48	49	52	52
	Język angielski PP	15	61	61	64	66	67
	Język angielski PR	15	38	35	45	46	49
	Język niemiecki PP	3	41	36	42	54	54
Gimnazjum w Zespole Szkół w Lipniku im. prof. Józefa Mikulowskiego - Pomorskiego	Język polski	31	64	66	67	69	69
	Historia i WOS	31	49	50	56	58	59
	Matematyka	31	44	44	45	45	47
	Przedmioty przyrodnicze	31	47	48	49	52	52
	Język angielski PP	21	62	61	64	66	67
	Język angielski PR	21	33	35	45	46	49
	Język niemiecki PP	10	35	36	42	54	54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi

Na egzaminie z języka polskiego uczniowie rozwiązywali zadania zamknięte i otwarte. Problemem dla gimnazjalistów było umiejętne wykorzystanie przywołanych przykładów literackich. Uczniowie w sposób opisywali dane działania. Z analizy prac egzaminacyjnych wynika, że uczniowie nie otrzymywali maksymalnej punktacji za realizację treści ze względu na brak wnikliwości w prezentowanej argumentacji. W wielu pracach pojawiało się zachwianie logicznej spójności polegające na nieumiejętności podporządkowania argumentacji zaprezentowanej tezie.

W praktyce szkolnej warto więc:

- doskonalić umiejętność czytania ze zrozumieniem
- ćwiczyć umiejętność tworzenia własnych wypowiedzi
- zwracać uwagę na rolę wypowiedzi argumentacyjnej jako podstawowej formy wyrażania własnych opinii
- ćwiczyć umiejętność budowania argumentu,
- doskonalić sprawność językową i umiejętność trafnego wyboru środków językowych
- wypracować u uczniów nawyk starannego redagowania własnych wypowiedzi.

(Opracowanie: *Wstępne informacje o wynikach egzaminu gimnazjalnego w 2017 r. OKE Łódź. Województwo świętokrzyskie*)

Historia:

- kształcić umiejętność historyczną nie tylko w oparciu o treści związane z historią polityczną i gospodarczą, ale także historią kultury,
- ćwiczyć umiejętność chronologii historycznej i umiejscowienia wydarzeń w epokach historycznych,
- pracować ze źródłami ikonograficznymi.

Matematyka:

- kształtować wyobraźnię przestrzenną poprzez wykonywanie różnorodnych modeli brył, budowanie figur przestrzennych, identyfikowanie kształtu brył na podstawie ich siatek,
- rozwiązywać zadania na uzasadnienie i argumentację,
- rozwiązywać zadania, w których problem jest zdefiniowany w nietypowy sposób.

Język angielski:

- zwracać uwagę na konieczność uważnego czytania poleceń, zwłaszcza w zadaniach sprawdzających znajomość środków językowych,

- zwracać uwagę w wypowiedziach pisemnych na precyzyjny dobór słownictwa i struktur gramatycznych,
- zwracać uwagę na zwroty charakterystyczne dla danego tematu, na odmienność sposobu ich funkcjonowania w języku polskim oraz w języku obcym.

Przyroda:

- należy rozwiązywać zadania z bogatą i urozmaiconą szatą graficzną, tak aby wdrażać uczniów do posługiwania się nabytą wiedzą i umiejętnościami,
- położyć nacisk na wykorzystywanie tekstów popularno – naukowych, informacji z prasy czy Internetu, które będą stawiać uczniów w nowych sytuacjach zadaniowych,
- wdrażać uczniów do samodzielnego wykonywania doświadczeń biologicznych, chemicznych, fizycznych, pomiarów geograficznych wymagających logicznego myślenia.

Nauczyciele wychodzą naprzeciw oczekiwaniom uczniów i rodziców poprzez organizację zajęć dodatkowych. We wszystkich placówkach organizowane są zajęcia wyrównawcze oraz rozwijające. Należy jednak zaznaczyć iż nadal istnieje duża potrzeba wsparcia uczniów poprzez organizację dodatkowych zajęć/wyjazdów edukacyjnych itp.

Zajęcia dodatkowe w szkołach:

Zespół Szkolno – Przedszkolny w Lipniku

- koła językowe,
- teatralne,
- sportowe,
- turystyczno – krajoznawcze.

Szkoła Podstawowa we Włostowie

- koło przyrodniczo - ekologiczne,
- koło matematyczne,
- koło fizyczno - chemiczne,
- koło biblijne/ Caritasu,
- drużyna harcerska,
- koło wolontariatu,
- koło humanistyczne,
- koło sportowe.

Wnioski:

1. Uczniowie na wszystkich szczeblach edukacji nieco gorzej radzą sobie z przedmiotami ścisłymi (matematyka, przyroda).
2. Istnieje potrzeba organizacji dodatkowych zajęć wyrównawczych dla uczniów słabszych.
3. Istnieje potrzeba organizacji zajęć rozwijających dla uczniów zdolnych.
4. Istnieje potrzeba szerszego wdrożenia technologii TIK do procesu nauczania.
5. Należy uczulić uczniów na dokładną analizę zadań oraz skupieniu się na całym tekście.
6. Uczniowie mają trudności z zapamiętywaniem słownictwa oraz struktury gramatycznej (język obcy).
7. Istnieje potrzeba podejmowania indywidualnej pracy z uczniami najslabszymi na zajęciach pozalekcyjnych.

4.5 Finansowanie oświaty

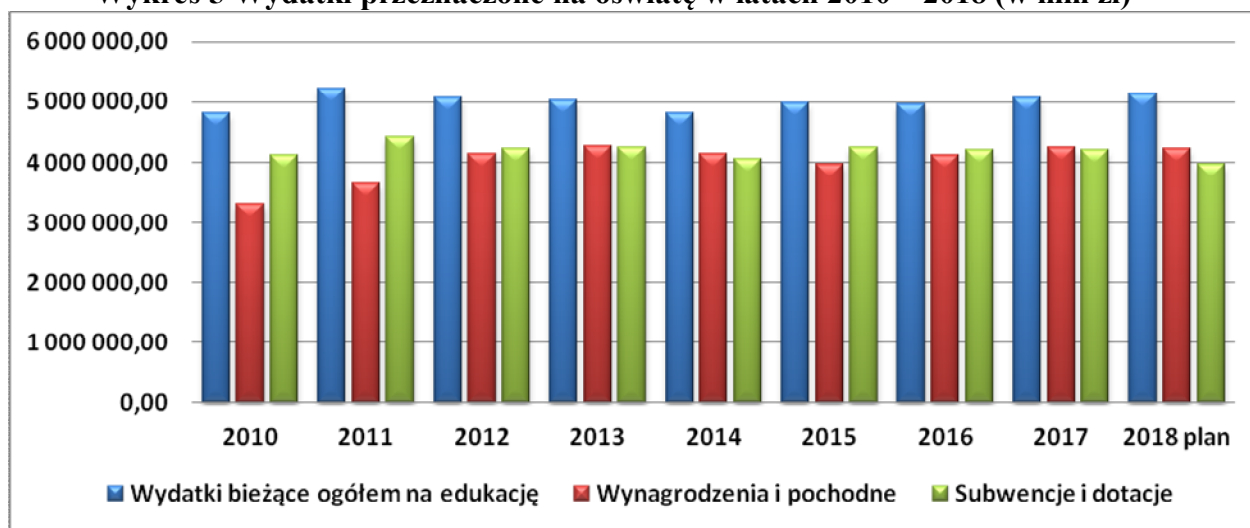
Zadanie finansowania zadań oświatowych wynika z ustaw: Prawo Oświatowe, o Finansowanie zadań oświatowych i Karty Nauczyciela, które nakładają obowiązek zagwarantowania w dochodach jednostek samorządu terytorialnego środków niezbędnych na

realizację zadań oświatowych, w tym na wynagrodzenie nauczycieli oraz utrzymanie placówek oświatowych. Z zapisów powyższych ustaw wynika, iż zapewnienie samorządom środków na realizację zadań oświatowych powinno następować poprzez przekazywanie subwencji oświatowej, będącej sposobem podziału części subwencji ogólnej, określonym przez MEN. Wysokość tej subwencji jest uzależniona od zakresu zadań oświatowych wykonywanych przez daną jednostkę samorządu terytorialnego, typów i rodzajów szkół, liczby uczniów w danym roku szkolnym, liczby nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego oraz innych danych. W Gminie Lipnik, podobnie jak i w innych gminach, subwencja ta niestety nie wystarcza na pokrycie wszystkich kosztów związanych z funkcjonowaniem placówek oświatowych. Edukacja stanowi najistotniejszą pozycję wydatków Gminy Lipnik.

W ostatnich latach następował stały wzrost nakładów na zadania związane z kształceniem i wychowaniem uczniów.

Wykres 5 Wydatki przeznaczone na oświatę w latach 2010 – 2018 (w mln zł)

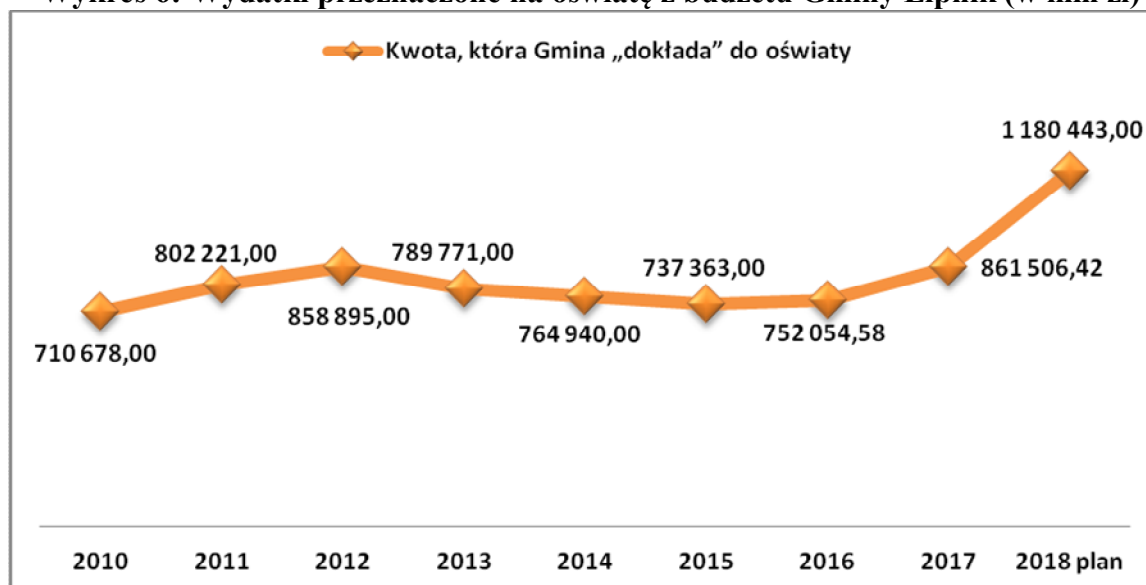
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Lipnik

Wydatki na oświatę wzrosły od roku 2010 o **6,2%%**. Przy czym subwencja spadła o **3,8%**. W 2017 r wydatki bieżące na edukację wynosiły **5 062 250,31 zł** w tym koszt wynagrodzenia kadry oświatowej wynosił **4 235 575,00 zł**. Subwencje i dotacje w 2017r. wynosiły **4 200 743,89 zł**. Oznacza to iż Gmina w 2017 roku musiała pokryć z środków własnych

pozostałe koszty związane z funkcjonowaniem oświaty na terenie gminy. Była to kwota **861 506,42 zł.** Według założeń finansowych na 2018 rok Gmina Lipnik będzie musiała dołożyć znaczną kwotę do edukacji.

Wykres 6: Wydatki przeznaczone na oświatę z budżetu Gminy Lipnik (w mln zł)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Lipnik

Wnioski:

1. Corocznie rosną wydatki związane z utrzymaniem placówek oświatowych na terenie Gminy Lipnik.
2. Subwencja oświatowa przekazywana do gminy nie pokrywa w pełni potrzeb.
3. Gmina w roku 2017 przeznaczyła kwotę 861 506,42 zł. na oświatę z budżetu jako różnicę pomiędzy wydatkami a subwencją oświatową i dotacjami na oświatę.
4. W roku 2017 Gmina Lipnik przeznaczyła na oświatę o 109 451,84 zł więcej niż w roku 2016.
5. Wynagrodzenia nauczycieli stanowią największy procent wydatków na oświatę.

4.6 Podsumowanie diagnozy

Na przełomie lat 2012-2018 można zaobserwować nieznaczny spadek liczby dzieci i młodzieży szkolnej. Na terenie Gminy Lipnik liczba ta **spadła o 27 osób**. Analiza danych demograficznych jednoznacznie jednak wskazuje, iż społeczeństwo gminy **starzeje się** a liczba urodzeń w kolejnych latach będzie stopniowo spadała. Niepokojący jest również **ujemny** przyrost naturalny przez 3 minione lata. Oferta edukacyjna placówek na terenie gminy jest dość szeroka należy jednak ją zwiększyć o dodatkowe zajęcia z wykorzystaniem technologii TIK, zajęcia dla uczniów zdolnych oraz z deficytami, jak również wyjazdy edukacyjne, rajdy. Ofertę przedszkoli należy rozszerzyć o organizację dodatkowych zajęć wspomagających wszechstronny rozwój dziecka. Na obszarze gminy funkcjonuje kilkanaście organizacji społecznych, które angażują się w rozwój procesu edukacji zarówno dzieci, młodzieży jak i osób dorosłych. Coraz większym problemem dla samorządu staje się finansowanie oświaty. Budynek Szkoły we Włostowie wymaga przeprowadzenia prac modernizacyjnych (wykonanie posadzek w salach, wzmocnienie stropów między parterem a I piętrem, wylewki, wykładzina termoutwardzalna, tynki, elektryka, modernizacja węzła sanitarnego, szatni, Sali gimnastycznej. W Zespole Szkolno – Przedszkolny w Lipniku budynek jest w stanie dobrym po termomodernizacji. Prac remontowych wymaga sala gimnastyczna: cyklinowanie i malowanie parkietu i ścian, wymiana obudowy grzejników.

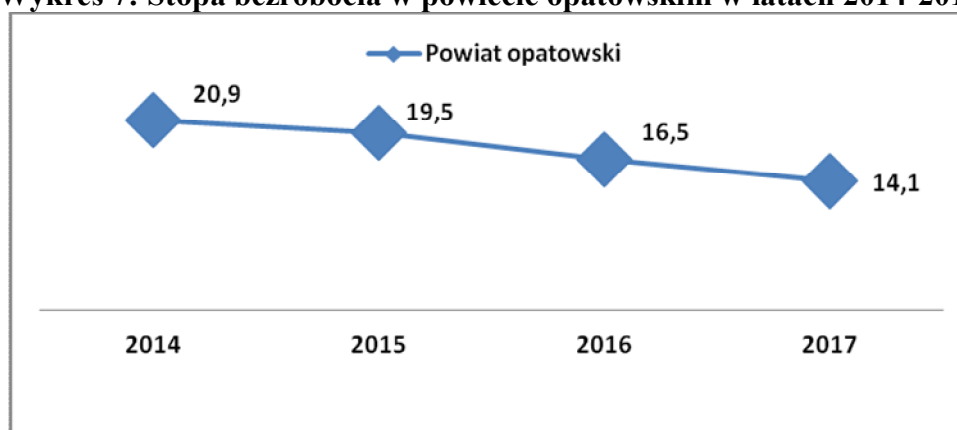
Wszystkie placówki dysponują starym sprzętem komputerowym, który należy w najbliższym czasie wymienić aby umożliwić uczniom/dzieciom zdobywanie wiedzy w sposób ciekawy oraz zwiększyć wykorzystanie technologii TIK. Placówki należy również doposażyć w pomoce dydaktyczne dla nauczycieli oraz uczniów. Wyniki z egzaminów zewnętrznych potwierdzają konieczność wsparcia uczniów zwłaszcza z przedmiotów ścisłych. Natomiast nagrody i wyróżnienia zdobywane przez młodzież i dzieci z gminy potwierdzają konieczność wsparcia ucznia zdolnego m.in. poprzez organizację zajęć dodatkowych, zajęć wyjazdowych, rajdów itp.

5. Potrzeby lokalnego rynku pracy i oczekiwań pracodawców

W Gminie Lipnik dominuje działalność rolnicza. Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Opatowie wynika, że liczba osób bezrobotnych na terenie powiatu sukcesywnie spada, natomiast odnotowuje się wzrost liczby zgłaszanych ofert pracy. Stopa bezrobocia w powiecie opatowskim na koniec grudnia 2017r. wynosiła **14,1%** i była jedną z wyższych w województwie. Według danych na dzień 31.12.2017r. w PUP w Opatowie było zarejestrowanych 374 osoby bezrobotnych z terenu Gminy Lipnik. W ostatnich latach obserwujemy stopniowy spadek stopy bezrobocia na terenie powiatu.

Wykres 7: Stopa bezrobocia w powiecie opatowskim w latach 2014-2017

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Tabela 18: Liczba osób bezrobotnych na terenie powiatu opatowskiego w podziale na gminy stan na 31.12.2017r.

Gmina	razem	kobiety	mężczyźni	do 25 roku życia	powyżej 50 roku życia	długotrwale bezrobotni
Baćkowice	229	112	117	59	36	134
Iwaniska	527	237	290	92	102	344
Lipnik	374	171	203	49	90	246
Opatów	735	321	414	116	160	411
Ożarów	617	344	273	109	120	382
Sadowie	197	106	91	37	40	100
Tarłów	344	164	180	67	90	200
Wojciechowice	224	112	112	33	60	127
razem	3247	1567	1680	562	698	1944

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Opatowie

Wśród zawodów deficytowych na terenie powiatu opatowskiego należy wymienić:

- Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej
- Lakiernicy
- Specjaliści do spraw rynku nieruchomości
- Asystenci nauczycieli
- Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków
- Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych
- Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie
- Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym
- Monterzy sprzętu elektrycznego

Z powyższych danych wynika, że istnieje potrzeba zachęcania młodzieży do podejmowania kształcenia zawodowego oraz podejmowania nauki na studiach wyższych. Należy zachęcać młodzież do poznawania nowych języków oraz kultur jak również do pozyskiwania wiedzy i umiejętności poza szkołą.

6. Analiza SWOT

Po zakończeniu fazy diagnostycznej uporządkowano dotychczas zebrane informacje, a następnie wyselekcjonowano i ustalono obszary najistotniejsze dla rozwoju szkolnictwa na terenie Gminy Lipnik. Do uporządkowania wiedzy, wynikającej z diagnozy oraz utworzenia logicznej podstawy do sformułowania celów strategicznych, zastosowano narzędzie analizy SWOT.

Zgodnie z przyjętą literaturową definicją macierzy SWOT mocne i słabe strony rozumiemy, jako pozytywne i negatywne wewnętrzne czynniki rozwojowe, natomiast szanse i zagrożenia, jako pozytywne i negatywne zewnętrzne czynniki rozwojowe. Nazwa SWOT pochodzi od pierwszych liter angielskich słów:

- strengths – **silne strony** – w postaci przewagi zjawisk i procesów pozytywnych dla rozwoju edukacji na terenie Gminy Lipnik, które powinny być kontynuowane i wzmacniane,
- weaknesses - **słabe strony** – w postaci procesów i barier, wad, ograniczających możliwości rozwojowe, które powinny być zmniejszone bądź niwelowane,
- opportunities - **szanse/możliwości** – w postaci czynników obiektywnych, zewnętrznych, na które nie ma bezpośredniego wpływu sprawczego oraz wyjątkowej sytuacji jaką daje możliwość wykorzystania znacznych środków pomocowych UE,
- threats – **zagrożenia** – wynikające przede wszystkim z czynników zewnętrznych stwarzających niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnie.

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów edukacji. Analiza SWOT jest kontynuacją oraz podsumowaniem diagnozy stanu i w niej znajduje uzasadnienie większość rozstrzygnięć.

Tabela 19: Analiza SWOT

DEMOGRAFIA	
Mocne Strony	Słabe strony
1. Liczba uczniów nie ulega znacznemu spadkowi	1. Niż demograficzny w edukacji szkolnej. 2. Coraz mniejsza liczba urodzeń na terenie gminy. 3. Spadek liczby ludności
Szanse	Zagrożenia
1. Programy rządowe wspierające rodzinę (RODZINA 500 +)	1. Niekorzystna prognoza demograficzna Gminy Lipnik – spadek wskaźnika urodzeń. 2. Starzejące się społeczeństwo.

OFERTA DYDAKTYCZNA	
Mocne Strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1) Bogata oferta zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych. 2) Obecność imprez o randze kulturalnej i naukowej. 3) Prężnie działający Gminny Ośrodek Kultury we Włostowie i Centrum Kształcenia w Lipniku 4) Biblioteka, oferujące spotkania okolicznościowe 5) Zapewnienie uczniom z trudnościami i uczniom niepełnosprawnym odpowiedniego wsparcia 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Niezadowalająca jakość części oferty edukacyjnej. 2) Niepełne wykorzystanie możliwości innych instytucji i organizacji zlokalizowanych w gminie (np. Stowarzyszenia). 3) Niezadawalające wyniki z przedmiotów ścisłych na egzaminach zewnętrznych. 4) Niewystarczająca ilość zajęć dla uczniów zdolnych oraz uczniów z deficytami 5) Niewystarczająca ilość zajęć dodatkowych w przedszkolach.
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1) Realizacja programów wspierających działalność innowacyjną szkół. 2) Szerokie wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w nauczaniu. 3) Lepsze wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych i innych instytucji 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Zjawisko cyberwykluczenia oraz powiększająca się luka między rozwojem technologicznym, a wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych w oświacie. 2) Słaba obecność w ogólnoeuropejskich programach edukacyjnych.
BAZA DYDAKTYCZNA	
Mocne Strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1) Dobrze zorganizowana pomoc socjalna. 2) Dobrze zorganizowany dojazd uczniów do szkół. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Przestarzały i wyeksploatowany sprzęt komputerowy i multimedialny. 2) Niezadawalający stan techniczny obiektów szkolnych (potrzeba przeprowadzenia prac termomodernizacyjnych, modernizacyjnych). 3) Niezadawalający stan pomocy dydaktycznych (stare wyeksploatowane pomoce dla ucznia i nauczyciela).
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1) Zmniejszenie obciążenia bazy edukacyjnej dzięki możliwości realizacji części procesu nauczania on-line. 2) Pełne wykonanie procesu termomodernizacji budynków szkolnych oraz zastosowanie OZE do ogrzewania. 3) Pozyskanie środków zewnętrznych na doposażenie placówek w pomoce dydaktyczne. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Brak środków na odnowienie sprzętu oraz modernizację budynków. 2) Zawile procedury pozyskiwania funduszy zewnętrznych.

KADRA OŚWIATY	
Mocne Strony	Słabe strony
<p>1) Wysoki poziom kwalifikacji nauczycieli (w zdecydowanej większości nauczyciele mianowani i dyplomowani).</p> <p>2) Rozbudowane możliwości doskonalenia zawodowego kadry oświatowej</p> <p>3) Duża liczba aktywnych nauczycieli mocno zaangażowanych w proces dydaktyczny</p> <p>4) Dobra współpraca placówek oświatowych z samorządem.</p>	<p>1) Wymagający modyfikacji system motywacyjny.</p> <p>2) Ograniczony napływ młodej kadry nauczycielskiej.</p> <p>3) Niechęć nauczycieli do zawodowego przekwalifikowania się i poszukiwania pracy w innym zawodzie.</p>
Szanse	Zagrożenia
<p>1) Dopływ wysoko wykwalifikowanych kadr z innych sektorów – akademickiego, społecznego, biznesowego.</p> <p>2) Rozszerzenie pracy nauczycieli na dorosłą część społeczeństwa.</p>	<p>1) Niewystarczające dostosowanie kadry oświatowej do wprowadzania zmian w procesie edukacji</p> <p>2) Starzenie się kadry nauczycielskiej.</p> <p>3) Niedostosowanie liczebności kadry do skutków przemian demograficznych.</p> <p>4) Wypalenie zawodowe.</p>
FINANSOWANIE OŚWIATY	
Mocne Strony	Słabe strony
<p>1) Wysoki priorytet edukacji w polityce finansowej Lipnik.</p> <p>2) Szerokie wykorzystanie środków Unii Europejskiej.</p>	<p>1) Niedostateczne dofinansowanie oświaty przez budżet państwa -coraz mniejsza subwencja oświatowa.</p> <p>2) Zwiększająca się ilość środków przekazywanych na finansowanie oświaty pochodząca z środków własnych gminy.</p>
Szanse	Zagrożenia
<p>1) Pozyskiwanie środków z nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej dla realizacji celów oświatowych</p> <p>2) Pozyskiwanie środków sektora biznesowego na rozwój edukacji</p>	<p>1) Zmiany w prawie oświatowym, które mogą mieć wpływ na realizację niektórych zadań edukacyjnych</p> <p>2) Zawile procedury aplikowania o środki zewnętrzne</p>

7. Definicja potrzeb w zakresie kierunków rozwoju szkół

Oferta dydaktyczna

W otaczającym nas świecie szczególnego znaczenia nabiera konieczność stosowania metod i technik dydaktycznych ukierunkowanych na kształcenie u uczniów umiejętności praktycznych oraz skutecznego i samodzielnego rozwiązywania postawionych przed nimi problemów. Nowoczesna edukacja powinna opierać się na czterech filarach nauczania i wychowania:

- uczyć się, aby wiedzieć (wiedza),
- uczyć się, aby działać (umiejętności),
- uczyć się, aby być (system wartości i postaw),
- uczyć się, aby żyć wspólnie z innym.

W szkołach na terenie Gminy Lipnik istnieje potrzeba zmodyfikowania oraz rozszerzenia oferty dydaktycznej, która będzie dostosowana zarówno do potrzeb uczniów, rodziców jak i potrzeb współczesnego świata. W placówkach należy wprowadzić nowoczesne formy nauczania m.in. e-learning oraz zwiększyć wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w procesie nauczania. Należy przygotować spójny i bogaty program nauczania, który będzie wykorzystywał komputery (i inne urządzenia, takie jak tablice interaktywne, odtwarzacze mp3, kamery cyfrowe) jako narzędzia edukacji. Korzyści stosowania TIK w edukacji są ogromne zarówno dla uczniów jak i nauczycieli. Ważne jest również aby w jeszcze większym stopniu niż do tej pory wspierać osoby zdolne oraz dostosowywać program nauczania do osób mających trudności w nauce. Placówki już teraz oferują szereg zajęć pozalekcyjnych natomiast ofertę tą należy zwiększyć, Uczniom należy również w większym stopniu zapewnić dostęp do edukacji/kultury poza murami szkół. W tym celu należy wspierać Gminny Ośrodek Kultury we Włostowie, Centrum Kształcenia w Lipniku oraz Bibliotekę Gminną. Organizacje społeczne, które kierują swoje działania do dzieci i młodzieży z terenu gminy również należy wspierać. Należy również zapewnić uczniom inny rodzaj formy nauki m.in. wyjazdy edukacyjne, rajdu. Młodzież wiejska ma zdecydowanie mniejszy dostęp do kultury dlatego też tak ważne są również wyjazdy do teatru, muzeum czy też kina. Dodatkowo oferta edukacyjna nie rozwija w pełni postaw prospołecznych uczniów, oferta edukacyjna nie odpowiada potrzebom uczniów i rynku pracy. Placówki realizują niewiele projektów edukacyjnych i autorskich programów edukacyjnych, oferta zajęć pozaszkolnych/pozalekcyjnych jest niewystarczająca. Należy wesprzeć zarówno

uczniów zdolnych jak i uczniów słabszych. W placówkach przedszkolnych istnieje potrzeba wzbogacenia oferty o nowe zajęcia oraz wyjazdy edukacyjne.

Baza dydaktyczna

Aby udoskonalać standardy nauczania, umożliwiające lepsze przygotowanie do dalszej edukacji oraz funkcjonowania w społeczeństwie niezbędna jest modernizacja oraz częściowa wymiana dotychczasowej bazy dydaktycznej. Wszystkie placówki na terenie Gminy Lipnik wymagają przeprowadzenia prac modernizacyjnych (m.in. malowanie, modernizacja sal lekcyjnych, korytarzy, wymiana mebli szkolnych). Stołówki oraz biblioteki działające w poszczególnych placówkach należy doposażyć. Pomoce dydaktyczne natomiast należy wymienić (pomoce do zajęć sportowych, zajęć z matematyki, przyrody, języków obcych). Szczególnie ważny jest zakup wyposażenia dydaktycznego celem stworzenia nowoczesnych pracowni komputerowych (multimedialnych). Zakup sprzętu komputerowego oraz multimedialnego pozwoli na wprowadzenie do oferty dydaktycznej nowych form nauczania, wpłynie również na zwiększenie zastosowania TIK. Do placówek przedszkolnych należy zakupić pomoce dydaktyczne oraz sprzęt multimedialny i komputerowy dedykowany dla tej grupy wiekowej.

Kadra oświaty

Nauczyciele pracujący w szkołach i przedszkolach na terenie Gminy Lipnik posiadają wysokie kwalifikacje zawodowe i umiejętności, jednak dynamicznie zmieniająca się rzeczywistość wymusza na nauczycielach ciągłe podnoszenie kwalifikacji oraz doszkalanie się. Główną potrzebą jaką zdefiniowano podczas opracowywania niniejszego dokumentu jest konieczność podniesienia wiedzy i umiejętności w wykorzystywaniu i zastosowaniu TIK w procesie nauczania. Dodatkowo należy rozszerzyć współpracę nauczycieli z rodzicami przede wszystkim uczniów z trudnościami wychowawczymi. Rodzic również powinien czynnie uczestniczyć w procesie kształcenia młodego człowieka a niestety często tak nie jest.

Główne problemy szkół z terenu Gminy Lipnik

- niepełne wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w procesie nauczania,
- niewystarczająca oferta dydaktyczna dla osób zdolnych oraz osób z trudnościami w nauce,
- małe zaangażowanie instytucji zewnętrznych (NGO) w proces szkolenia pozaformalnego,

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Lipnik na lata 2018-2023

- niezadawalający stan techniczny budynków szkół, przedszkoli (potrzeba modernizacji i termomodernizacji),
- mała liczba nowoczesnego sprzętu komputerowego i multimedialnego w placówkach,
- stare i wyeksploatowane pomoce dydaktyczne do zajęć,
- niedoposażone stołówki oraz biblioteki,
- coraz większe koszty związane z finansowaniem oświaty,
- dynamicznie zmieniająca się rzeczywistość i przepisy dotyczące oświaty,
- małe zainteresowanie społeczeństwa sprawami edukacji w gminie.

8. Cele Planu

8.1 Cel strategiczny

Strategiczny, nadrzędny cel Planu Rozwoju Szkół w Gminie Lipnik na lata 2018-2023 to:

**Podniesienie jakości kształcenia na obszarze Gminy Lipnik
poprzez innowacyjne metody nauki, poprawę stanu
infrastruktury i wzrost atrakcyjności placówek**

Należy zaznaczyć, że zakres tak sformułowanego celu strategicznego jest bardzo szeroki i może odnosić się do wielu dziedzin życia.

8.2 Cele główne

Cel główny nr 1 Dostosowanie infrastruktury edukacyjnej i sportowej do wyższych standardów.

Szybki rozwój technologii informacyjnej nie pozostaje bez wpływu na funkcjonowanie społeczeństw. W dobie Internetu podstawą staje się umiejętność obsługi najważniejszych programów komputerowych, umiejętność wyszukiwania i przetwarzania informacji. Aby móc zastosować nowoczesne formy nauczania w tym z wykorzystaniem TIK niezbędny jest nowoczesny sprawny sprzęt komputerowy i multimedialny (komputery, projektory, tablice interaktywne, tablety, aparaty itp.) oraz nowe pomoce dydaktyczne. Wzbogacenie bazy oświatowej to nie tylko zakup nowych pomocy do pracy ale również dokonanie niezbędnych remontów w budynkach oraz ich otoczeniu. Wszystkie placówki oświatowe na terenie gminy wymagają prac modernizacyjnych. Znacznych nakładów inwestycyjnych potrzebują pracownie komputerowe w których należy wymienić sprzęt na nowy.

Cel główny nr 2 Dbanie o odpowiedni poziom kształcenia oraz rozwój umiejętności i zainteresowań uczniów

Otoczający nas świat ciągle się zmienia. Dziś mamy do czynienia z nowym uczniem i w pewien sposób z nowym światem edukacji, w którym aby dotrzeć do ucznia, trzeba posługiwać się zupełnie innym zestawem narzędzi niż w XX wieku. Tradycyjna kreda, tablica i dobry nauczyciel mogą okazać się niewystarczające dla zapewnienia efektywności procesu edukacji. Nowy uczeń w informacyjnym społeczeństwie wymaga zupełnie nowego podejścia w nauczaniu, dzięki któremu potrafił będzie przetworzyć docierającą do niego

informację w wiedzę. Jednym z głównych celów jakie stawia przed sobą samorząd Gminy Lipnik to dostosowanie oferty edukacyjnej tak aby przygotować młodego człowieka do funkcjonowania we współczesnym świecie.

Cel ten obejmuje m.in projekt „Szkolne Pracownie Informatyczne Województwa Świętokrzyskiego”

Źródło finansowania: działanie 7.4 RPO WŚ 2014-2020

Zakres merytoryczny projektu obejmuje zadania Partnerów z którymi Województwo Świętokrzyskie podpisał porozumienie o partnerstwie w zakresie przygotowania, realizacji i utrzymania założonych celów. W ramach projektu planowane jest wyposażenie pracowni komputerowych (max. 24 stanowiska komputerowe na jedną pracownię) w zestawy komputerów All-In-One z obsługą siecią radiową Wi-Fi, systemy operacyjne, pakiety biurowe wraz z oprogramowaniem antywirusowym. Nowo wyposażone pracownie będą spełniały wymóg możliwości podłączenia do planowanych dostaw urządzeń w ramach projektu OSE (Projekt Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej zgodnie z ustawą z dnia 27 października 2017r. o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej, Dz. U. 2017, poz. 2184) w znacznej części realizowanej w ramach projektu rozbudowy sieci światłowodowej w ramach I Osi Priorytetowej PO PC.

Cel główny nr 3 Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry nauczycielskiej

Szybki rozwój technologii informacyjnej nie pozostaje bez wpływu na funkcjonowanie społeczeństw. W dobie Internetu podstawą staje się umiejętność obsługi najważniejszych programów komputerowych, umiejętność wyszukiwania i przetwarzania informacji. Aby móc zastosować nowoczesne formy nauczania w tym z wykorzystaniem TIK niezbędny jest nowoczesny sprawny sprzęt komputerowy i multimedialny (komputery, projektory, tablice interaktywne, tablety, aparaty itp.) oraz nowe pomoce dydaktyczne. Do wyposażenia szkół jest zatem niezbędne aby móc w pełni sprostać oczekiwaniom zarówno uczniów, rodziców jak i dynamicznie zmieniającego się świata. Dodatkowe kursy i szkolenia kadry nauczycielskiej znacznie wpłyną na jakość procesu nauczania.

8.3 Cele szczegółowe

Cel główny nr 1 Dostosowanie infrastruktury edukacyjnej i sportowej do wyższych standardów.

Cel 1.1 Modernizacja obiektów oświatowych i sportowych na terenie Gminy Lipnik oraz ich otoczenia (adaptacja, zagospodarowanie przestrzeni wokół budynków).

Cel 1.2 Modernizowanie wyposażenia dydaktycznego szkół (zakup nowych pomocy dla nauczycieli i uczniów).

Cel. 1.3 Stworzenie nowoczesnych pracowni komputerowych oraz multimedialnych w każdej placówce.

Cel. 1.4 Doposażenie bibliotek funkcjonujących w szkołach (zwiększenie księgozbioru, zakup wyposażenia oraz sprzętu w tym komputerowego).

Cel 1.5 Budowa boisk wielofunkcyjnych przy ZSP w Lipniku i SP we Włostowie.

Cel główny nr 2 Dbanie o odpowiedni poziom kształcenia oraz rozwój umiejętności i zainteresowań

Cel 2.1 Rozwijanie kompetencji cyfrowych dzieci i młodzieży poprzez udział szkół, samorządu w różnego rodzaju projektach edukacyjnych

Cel 2.2 Rozwijanie umiejętności komunikowania się dzieci i młodzieży w językach obcych.

Cel 2.3 Rozwijanie inteligencji emocjonalnej wśród dzieci i młodzieży.

Cel 2.4 Zwiększenie oferty edukacyjnej dla uczniów zdolnych oraz uczniów z szczególnymi potrzebami edukacyjnymi. (Organizacja procesu nauczania poza murami szkół zajęcia wyjazdowe, plenerowe).

Cel 2.5 Zwiększenie oferty edukacyjnej dzieci w wieku przedszkolnym oraz dzieci w wieku do lat 3.

Cel główny nr 3 Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry nauczycielskiej

Cel 3.1 Wykorzystanie technologii informacyjno- komunikacyjnych w procesie nauczania.

Cel 3.2 Wykorzystanie technologii informacyjno- komunikacyjnych w zarządzaniu szkołą i oświatą.

Cel 3.3 Wspieranie inicjatyw pozaszkolnych związanych z edukacją.

Cel 3.4 Wspieranie samokształcenia nauczycieli i dyrektorów z wykorzystaniem Internetu.

9. Kierunki działań

L.p.	Rodzaj działania/ nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Planowane lata realizacji	Źródła finansowania
Cel główny nr 1				
Dostosowanie infrastruktury edukacyjnej i sportowej do wyższych standardów.				
1.	Modernizacja i termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej we Włostowie (m.in. wymiana podłóg, położenie nowych tynków w „starej” części Szkoły, dobudowa budynku w celu przeniesienie do niego przedszkola), doposażenie kuchni)	Gmina Lipnik	2019-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 7 Sprawne usługi publiczne działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
2.	Modernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Lipniku (dostosowanie budynku do potrzeb przedszkola, doposażenie kuchni)	Gmina Lipnik		
3.	Budowa boisk wielofunkcyjnych przy SP w Lipniku i SP we Włostowie	Gmina Lipnik		
4.	Modernizacja sal gimnastycznych szkół w Lipniku i Włostowie	Gmina Lipnik		
5.	Zakup sprzętu komputerowego oraz multimedialnego do prowadzenia zajęć w ramach projektu „Szkolne Pracownie Informatyczne Województwa Świętokrzyskiego” ¹	Gmina Lipnik	2019-2021	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 7 Sprawne usługi publiczne działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej, Środki własne Gminy.

¹ Projekt „Szkolne Pracownie Informatyczne Województwa Świętokrzyskiego” Zakres merytoryczny projektu obejmuje zadania Partnerów z którymi Województwo Świętokrzyskie podpisze porozumienie o partnerstwie w zakresie przygotowania, realizacji i utrzymania założonych celów. W ramach projektu planowane jest doposażenie pracowni komputerowych (max. 24 stanowiska komputerowe na jedną pracownię) w zestawy komputerów All-In-One z obsługą siecią radiową Wi-Fi, systemy operacyjne, pakiety biurowe wraz z oprogramowaniem antywirusowym. Nowo wyposażone pracownie będą spełniały wymóg możliwości podłączenia do planowanych dostaw urządzeń w ramach projektu OSE (Projekt Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej zgodnie z ustawą z dnia 27 października 2017r. o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej, Dz. U. 2017, poz. 2184) w znacznej części realizowanej w ramach projektu rozbudowy sieci światłowodowej w ramach I Osi Priorytetowej PO PC.

6.	Zakup pomocy dydaktycznych (m.in. do zajęć sportowych, zajęć z matematyki, biologii, języków obcych) do wszystkich placówek	Gmina Lipnik	2019-2021	
Cel główny nr 2				
Dbanie o odpowiedni poziom kształcenia oraz rozwój umiejętności i zainteresowań uczniów				
1.	Organizacja zajęć rozwijających uzdolnienia i pasje uczniów szkół podstawowych z terenu gminy	Gmina Lipnik	2018-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.2 Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych
2.	Organizacja zajęć wyrównujących szanse edukacyjne uczniów szkół podstawowych z terenu gminy	Gmina Lipnik	2018-2023	
3.	Organizacja wyjazdów edukacyjnych oraz innych pozaszkolnych form edukacji w szkołach	Gmina Lipnik /GOK/CK	2018-2023	
4.	Organizacja zajęć z zastosowaniem narzędzi TIK	Gmina Lipnik	2018-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.3 Rozwój edukacji kształcenia ogólnego w zakresie stosowania TIK
5.	Organizacja dodatkowych zajęć dla dzieci w wieku 3-5 lat z terenu Gminy Lipnik	Gmina Lipnik	2018-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.1 Upowszechnianie i wzrost jakości edukacji przedszkolnej
6.	Organizacja edukacji pozaszkolnej (wydarzenia kulturalno – edukacyjne, festyny itp.)	GOK/CK/Biblioteka	2018-2023	Środki Własne, Środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Cel główny nr 3				
Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry nauczycielskiej				
1.	Organizacja kursów i szkoleń dokształcających nauczycieli dyrektorów	Gmina Lipnik/Placówki Oświatowe	2018-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.2 Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych typ działania 2. Tworzenie warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu
2.	Informatyzacja procesu nauczania we wszystkich placówkach (e- dzienniki, e-learning)	Gmina Lipnik	2018-2019	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.3 Rozwój edukacji kształcenia ogólnego w zakresie stosowania TIK, Środki własne
3.	Organizacja zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży	Gmina Lipnik/GOK/CK	2018-2023	Środki z Ministerstwa Kultury i dziedzictwa Narodowego, środki własne

Źródło: Opracowanie własne

Realizacja przedstawionych wyżej działań ma prowadzić do podniesienia standardów kształcenia oraz szerszego dostępu do wiedzy i edukacji na terenie Gminy Lipnik.

Zaplanowane zadania przyczynią się również do stworzenia placówek o wysokim standardzie z infrastrukturą dostosowaną do potrzeb uczniów. Profesjonalna, spełniająca europejskie warunki baza dydaktyczna oraz fachowa kadra pedagogiczna to potencjał, który daje najlepsze możliwości rozwoju dzieci i młodzieży z obszarów wiejskich. Zaplanowane zadania, zarówno inwestycyjne, jak i miękkie, pozwolą na stworzenie lepszych warunków dla uczniów i dzieci przedszkolnych, jak również nauczycieli i całej kadry zatrudnionej w ramach systemu oświaty. Możliwość częściowego sfinansowania projektów z funduszy unijnych pozwala na przeprowadzenie inwestycji i realizację wyznaczonych zadań w większym zakresie, co znacząco wpłynie na stworzenie kompleksowego systemu edukacyjnego, od zajęć przedszkolnych do ukończenia nauki w szkole podstawowej i wyboru szkoły średniej. Planowane przedsięwzięcia zwiększą komfort pracy i nauki, natomiast działania miękkie wpłyną na podniesienie kompetencji uczniów i nauczycieli, niezbędnych do utrzymywania wysokiego poziomu kształcenia.

10. Monitoring i ewaluacja

Monitoring jest niezbędnym elementem składowym każdej strategii. Jego celem jest zapewnienie zgodności efektów końcowych działań z wcześniej zatwierdzonymi założeniami. Dobrze funkcjonujący monitoring pozwala na wcześniejsze wykrycie zagrożeń związanych z prawidłową i terminową realizacją działań. Jednocześnie pozwala stwierdzić stopień osiągnięcia założonych celów, korektę przyjętych założeń oraz wdrożenie najlepszych rozwiązań. Nieodzownym elementem monitoringu strategii jest ewaluacja realizowanych działań. Jej zadaniem jest sprawdzenie trafności wyboru poszczególnych celów, skuteczność i trwałość zmian. W trakcie pracy nad strategią dokonano ewaluacji *ex-ante* – oceny sytuacji wyjściowej, określenie silnych i słabych stron oraz wskazanie szans i zagrożeń dla edukacji w Gminie Lipnik. Natomiast po wprowadzeniu strategii w życie niezbędną będzie ewaluacja *ex-post*, która obejmie ocenę skuteczności wykorzystania środków i efektywność podjętych działań. Ewaluacja ta dotyczy długoterminowego wpływu strategii na grupy docelowe oraz efektów wynikłych z zastosowania strategii.

Wprowadzenie obowiązkowego badania i oceny rezultatów wdrażania Kompleksowego Planu Rozwoju Szkół w Gminie Lipnik na lata 2018-2023 jest warunkiem koniecznym do tego, by był on realizowany w sposób zgodny z założeniami i konsekwentny. Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Lipnik na lata 2018-2023 będzie monitorowany przez Radę Gminy. Realizacja poszczególnych zadań ujętych w Planie będzie monitorowana poprzez składanie sprawozdań przez osoby odpowiedzialne za ich realizację, nie rzadziej niż raz w roku. Na koniec każdego roku kalendarzowego przewodniczący Komisji ds. oświaty przedłoży sprawozdanie Radzie Gminy zawierające informację o realizacji zadań ujętych w Planie. Po przyjęciu dokumentu do realizacji przez Radę Gminy, instytucje i osoby odpowiedzialne za realizację określonych zadań, podejmą przewidziane w nim działania. Coroczna ewaluacja Planu będzie stanowiła podstawę, w miarę potrzeby, do jego aktualizowania.

11. Oddziaływanie na środowisko planu oraz działań w nim przewidzianych

Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 142) formami ochrony przyrody są: parki narodowe; rezerваты przyrody; parki krajobrazowe; obszary chronionego krajobrazu; obszary NATURA 2000; pomniki przyrody; stanowiska dokumentacyjne; użytki ekologiczne; zespoły przyrodniczo-krajobrazowe; ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Z uwagi na cenne zasoby przyrodnicze znajdujące się na obszarach chronionych uznano, że warto zwrócić uwagę na sołectwa przez które przebiegają tego typu obszary - wykazując je jako te, które należy chronić przed szczególną ingerencją człowieka zgodnie z wszelkiego rodzaju zakazami, o których mówią przepisy prawa.

Na terenie gminy Lipnik nie ma żadnych rezerwatów, Parku Krajobrazowego, Parku Narodowego, Obszaru Chronionego Krajobrazu, Zespołu Przyrodniczo Krajobrazowego, Obszarów Natura 2000 – obszary ptasie, Obszaru Natura 2000 - obszary siedliskowe. Na terenie gminy znajdują się cztery pomniki przyrody. Poniższa tabela zawiera informacje na temat pomników przyrody występujących na terenie Gminy Lipnik.

Tabela 20: Pomniki przyrody

Nazwa pomnika przyrody	Data utworzenia	Miejscowość	Nr działki
Lipa drobnolistna	1989-01-25	Włostów	76/3, rośnie w południowej części parku, przy ruinach pałacu we Włostowie
Klon Jawor	1989-01-25	Włostów	76/3, rośnie w południowo-zachodniej części parku, przy ruinach pałacu we Włostowie
Klon Jawor	1989-01-25	Włostów	76/3, w południowo-zachodniej części parku podworskiego
Grab zwyczajny (Grab pospolity)	1989-01-25	Włostów	76/3, rośnie w parku przy ruinach pałacu we Włostowie

Źródło: <http://kielce.rdos.gov.pl/formy-ochrony-przyrody>

Realizacja zadań ujętych w Planie nie będzie wpływać negatywnie na w/w formy ochrony przyrody. Realizacja dokumentu nie spowoduje zagrożeń dla środowiska wręcz przeciwnie może mieć pozytywny wpływ na środowisko naturalne. Wymiana starych instalacji

sanitarnych wpłynie na mniejsze zużycie wody. Wymiana instalacji elektrycznej zmniejszy zużywanie energii elektrycznej. Wymiana starych pomocy dydaktycznych np. komputerów bez wątpienia wpłynie na zmniejszenie zużycia energii finalnej oraz zmniejszenie emisji substancji szkodliwych do powietrza. Przewidziane w dokumencie działania inwestycyjne będą realizowane na obiektach już istniejących. Ujęte w planie inwestycje (budynki) nie znajdują się na obszarach chronionego krajobrazu:

Wpływ projektów ujętych w Planie na ujęcia wody

Planowane inwestycje są także zgodne z warunkami ochrony ujęć wody na terenie Gminy Lipnik

Spis tabel

Tabela 1 Struktura ludności gminy Lipnik w latach 2014-2017.....	14
Tabela 2: Zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2014-2017.....	15
Tabela 3: Liczba osób bezrobotnych na terenie gminy Lipnik w latach 2014-2017	19
Tabela 4 Liczba rodzin i osób korzystających z Pomocy Społecznej w latach 2015-2017	20
Tabela 5: Wykaz organizacji pozarządowych na terenie Gminy Lipnik.....	22
Tabela 6: Wykaz szkół /przedszkoli oraz liczba uczniów/dzieci.....	24
Tabela 7: Liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Lipnik w podziale na szkoły w latach 2012-2018	26
Tabela 8 Liczba urodzeń wraz z podziałem na obwody szkolne	27
Tabela 9: Liczba dzieci i młodzieży z orzeczeniem o niepełnosprawności	28
Tabela 10: Liczba uczniów dożywianych w szkole z terenu Gminy Lipnik.....	29
Tabela 11: Liczba wypłacanych zasiłków szkolnych w latach szkolnych 1015/2016 - 2017/2018	30
Tabela 12: Liczba uczniów i dzieci dowożonych do szkoły w roku szkolnym.....	30
Tabela 13 Kwalifikacje kadry pedagogicznej w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Lipnik.....	32
Tabela 14: Stan bazy- Zespół Szkolno – Przedszkolny w Lipniku.....	34
Tabela 15: Stan bazy- Szkoła Podstawowa im. Romana Koseły we Włostowie.....	35
Tabela 16: Wykaz projektów realizowanych na terenie Gminy Lipnik.....	37
Tabela 17: Wyniki szkół gimnazjalnych ze sprawdzianu przeprowadzonego w roku szkolnym 2016/2017 na terenie gminy Lipnik	40
Tabela 18: Liczba osób bezrobotnych na terenie powiatu opatowskiego w podziale na gminy stan na 31.12.2017r.....	47
Tabela 19: Analiza SWOT.....	49
Tabela 20: Pomniki przyrody.....	62

Spis wykresów

Wykres 1: Liczba mieszkańców gminy Lipnik w latach 2014-2017	15
Wykres 2: Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców	16
Wykres 3: Dochód gminy Lipnik w przeliczeniu na 1 mieszkańca	17
Wykres 4: Stopa bezrobocia w powiecie opatowskim w latach 2014-2017.....	19
Wykres 7 Wydatki przeznaczane na oświatę w latach 2010 – 2018 (w mln zł).....	44
Wykres 8: Wydatki przeznaczane na oświatę z budżetu Gminy Lipnik (w mln zł).....	45
Wykres 9: Stopa bezrobocia w powiecie opatowskim w latach 2014-2017.....	47

Wyznaczony do pełnienia
funkcji Wójta Gminy Lipnik
mgr Andrzej Grządziel

